

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” Isif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSEKATE:
 se primesc la biroul administrației, (strada
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani,
 a treia-ora 10 bani

De preste săptămână.

În Bucovina și România s'au ținut sărbări frumoase în amintirea lui Ștefan-cel-Mare.

*

Deputatul Dobrei, Dr. Aurel Vlad, și-a ținut darea de seamă înaintea alegătorilor săi.

*

În războiul ruso-iaponez s'a dat o luptă mai mare în pasul Motien; Rușii au fost bătuti. La Port-Arthur se continuă luptele.

În amintirea lui Ștefan-cel-Mare.

Vineri și Sâmbătă, săptămâna trecută românimea întreagă a avut sărbări frumoase și înălțătoare, sărbătorind aducerea aminte a unuia din cei mai mari fii, ce l'a avut poporul nostru, aducerea aminte a lui Ștefan-cel Mare.

Sărbările au fost strălucite și impunătoare cu deosebire la Putna, unde este îngropat Ștefan-cel-Mare, apoi în București și Iași, în aceste orașe, unde bate mai cu tărie pulsul vieții românești.

Vineri, în 2 Iulie c. s'a ținut parastase și rugăciuni pentru odichna sufletului marelui domnitor român în toate bisericile din România.

Frumoasa rugăciune, alcătuită anume spre acest scop, este următoarea:

— Doamne Dumnezeu puterilor, cela-ce cu negrăită înțelepciune ocârmuești lumea și în dreapta Ta ții soarta popoarelor, cela-ce înalți și smerești

✠ Krüger.

Cetitorii nostri, știm, că au urmărit, înainte cu câțiva ani, mersul războiului dintre Buri și Englezi, care s'a sfârșit cu supunerea viteazului popor al Burilor. Săptămâna trecută a reposat în Clarens, o localitate din Elveția, fostul president al Burilor, Pavel Krüger, în vârstă de 79 de ani. După-ce Burii au fost bătuti și supuși, bătrânul Krüger a venit în Europa, nădăduind, că va putea să lucreze pentru cauza poporului său.

Aici l'a ajuns moartea pe bătrânul president, departe de patria sa, care și-a pierdut neatârnat.

Din acest prilej dăm portretul fostului president al Transvaalului, Pavel Krüger.

popoarele, le risipești și earăș le înoști, după sfatul tău cel nepetrans de mintea noastră, auzi-ne pe noi nevrednicii, cari

eu genunchii plecați, cu inima frântă și smerită cădem înaintea Măriei Tale și îndrăsnim a-ți aduce ca o tămăie binemiroitoare jertfa inimilor noastre drept mulțumită pentru marile Tale faceri de bine, ce ai revărsat asupra neamului românesc, care pe Tine te preamărește, și l'ai învrednicit veacuri întregi să fie apărarea creștinătății, i'ai trimis viteji fără păreche, cari să aducă sfânta Ta cruce la isbândă; și acum prea bunule împărate, noi urmași ai aleșilor Tăi, străbunilor nostri viteji, cu lacrimi te rugăm, eartă-i pe ei de toate greșelile și-i odihnește în împărăția ta; ear' pe noi caută cu milă și cu nespusa Ta părintească dragoste și ne fă vrednici de străbunii nostri; în-sufflă în inimile noastre ale tuturor dragostea de lege, de neam și de țeară; învrednicește-ne și pe noi, cum ai învrednicit pe străbunii nostri, ca, de se va simți trebuință, să fim aleșii Tăi întru apărarea bisericii tale celei sfinte și a patriei noastre; sădește și întărește în inimile noastre rivna sfântă de a ne jertfi și noi pentru moșie, neam și lege; mai cu diadinsul te rugăm, Doamne al puterilor, în-sufflă în inima tineretului nostru focul cel sfânt al dragostei de neam și de lege, împreună cu duhul ascultării de povețele ocârmuitorilor, pe cari tu i'ai pus, spre binele neamului nostru; întărește inima și brațul oștenilor nostri, dându-le duhul vitejiei, pe care străbunilor nostri cu prisosință l'ai dat; luminează mintea celor pe cari i'ai rânduit povățuitori ai oștirilor și îi înarmează cu vitejia, cu care ai înarmat pe alesul Tău luptător Ștefan voevod, a cărui pildă fă să ră-

FOITA.

PĂCATE.

— Dramă din popor într'un act. —

De
 Ioachim Pop, învățător.
 (Urmare și fine).

SCENA VI.

Vasile. Moise.

Moise (întrând repede cam fricos): Bună seara.

Vasile (se scoală): Să fi sănătos! Ai venit după bucate?

Moise: Da am venit. Lelea Ileană e la noi; balabusta mea o ține în povești până voi merge eu acasă cu bucatele.

Vasile: Adu dar' sacul, să merg să-l umplu.

Moise (dă sacul, Vasile pleacă): Sărace Rumune prost mai este. Lelea Ileană e în fagădău meu, își petrece cu ibovnicu cu Ionu Petri; asta-mi dă bucate, trag doi în trei

părți. Așa-i Rumunu, numai în urmă îi vine mintea, dar' atunci e târziu. Ei.. dar' bine fac că-'s proști, că de-ar fi înțelepți, noi Jidanii n'am putea trăi.

Vasile (venind cu sacul): Na jupâne... după cealalte îi veni de altă dată.

Moise (ia sacul): Bine, bine Noapte bună (iasă).

Vasile: Moise! Mai ține-o în povesti pe Ileana, că am ceva lucru.

Moise: Bne, bine (merge).

Vasile: Văd, că Ileana n'a sosit curând; o ține Moise în povesti. Mă duc să văd ce mai face Anuța ibovnica mez. O de-ar ști Ileana, că eu am și ibovnică... ce-ar mai face... Nici de mâncare n'ar voi să-mi facă. Mă duc (pleacă).

SCENA VII.

Alesandru.

Alesandru (întrând): Aha! Bine că te duci tontule. Asta am așteptat - o și eu. De când te pândesc eu la fereastră, că doar' îi merge. Pe lelea Ileană încă am văzut-o eu unde-i. Bea biata cu ibovnicu. Dacă nu

sunteți voi stăpâni pe casa voastră, las' că am să fiu eu! La furate Alesandre! (Deschide lada și scoate la haine). Așa vezi!... asta-i ștergar... asta-i față de masă... asta-i... mai știu eu ce. Incarcă te Alesandre, că aici e de tine. Acum să trăiesc eu de pe ele (se uită spre fereastră). Oare nu vine careva?

Dela ăștia nu-i păcat să furi. Sânt niște oameni stricați. Vai, merg. că par'că aud ceva sgomot Aha! Aha! (fuge).

SCENA VIII.

Ileana. Mai târziu Vasile.

Ileana (intră): Ni mēi nil dac'aicea nu-i n'ime. Tot beznă-i, e tot întunec ca și-când m'am dus. Mă Vasile! Aici ești mēi? Oare unde să fie dus? Poate a eșit pe afară... Nu voi aprinde lampa până a veni în casă. Hm! Ce-i bine, nu-i rău!.. Mă las oșir colea pe canapea (se culcă). Doamne ține pe jupănu că mare om de omenie e... Multe vede și puține spune (se face că horăe).

Vasile (intră): Aha! încă n'a venit Ileana! Ce om drăcos poate fi jupănu, 'mi-o ține cu vorbe până-când vrea. Nici că vi-

mână vecinic povățuitoare între noi, cari sântem rîvnitori a înălța sînta Ta cruce și evanghelie și a lupta pentru strălucirea ei. Părinte al luminilor, încălzește inimile și luminează mintea căpeteniilor noastre bisericesti, ca să povățuească biserica ta română după bunăvoința Ta; unsului Tău, pe care Tu l-ai trimis nouă, Regelui nostru iubit, păstrează-i darurile cu cari l-ai îmbogățit și-i lungeste viața între noi, spre binele și fericirea neamului și spre lauda și premărirea numelui Tău. Amin.

La Putna.

Sărbarea din Putna a fost strălucită și măreață. Au fost de față la 20 mii de oameni din Bucovina și din toate părțile locuite de Români. Ministerul român de culte a fost reprezentat pein profesorii P. Poni și Onciul. Din partea Ligei au luat parte P. Grădișteanu și D. Anghelescu, apoi a fost de față guvernatorul Bucovinei, prințul Hohenlohe, consulul român din Cernăuți, Cogălniceanu, mulți studenți din București, Iași etc.

Liturghia și părăstasul a fost slujit de metropolitul Dr. Vladimir de Repta, împreună cu membrii consistoriali. Sărbarea altcum s'a petrecut după programul publicat și a decurs în bună rânduială. S'a ținut o frumoasă predică, ear' vorbirea festivă a ținut-o profesorul Dim. Onciul, arătând însemnătatea istorică a lui Ștefan-cel-Mare.

S'a trimis o telegramă omagială Maiestății Sale împăratului *Francisc Iosif*, subscrisă de metropolitul Repta și baronul Hurmuzachi. Și în decursul zilei a sosit dela cancelaria de cabinet a Maj. Sale răspuns de mulțumire la telegrama aceasta.

La orele 4 d. a. o mare mulțime s'a adunat în grădina mănăstirii. Aici s'a executat de corurile societăților »Armonia« și »Academia Ortodoxă« imnul festiv compus pentru sărbare. A urmat bineventarea publicului și discursurile reprezentanților studențești și o vorbire istorică pentru popor.

Mormântul lui Ștefan-cel-Mare a fost acoperit de cununi, în număr de preste 60. Intre aceste a fost una din partea M. Sale a regelui Carol, apoi a ministrului de culte din București,

a Ligei, a tinerimii române din Ardeal și Ungaria, a damelor române din Bucovina etc.

In București și Iași.

În București a fost Vineri, în 2 Iulie v. o strălucită sărbare întru pomenirea lui Ștefan-cel-Mare.

S'a slujit un parastas sub cerul liber de cătră clerul din capitală, la care a fost de față prințul Ferdinand, ministri și alți fruntași ai țării. După parastas s'au cântat imnul lui Ștefan-cel-Mare, de un uriaș cor, alcătuit din 700 de elevi și eleve ai școalelor secundare. Au urmat mai multe cuvântări, apoi defilarea armatei și în sfîrșit defilarea *cortegiului istoric*, care a înfățișat intrarea în Suceava a lui Ștefan-cel-Mare, în îmbrăcămintea și armătura din acel timp. În fruntea cotegiului mergeau buciumașii, surlașii și trîmbițașii, apoi urma grupul domnesc cu figura lui Ștefan-cel-Mare în vestmintele de ceremonie, cu coroana pe cap și cu screptul în mână, avînd la stînga pe Vlad Țepeș, veneau apoi cetele de voinici cu halebardierii lor în frunte.

Cortegiul a fost privit și viu aplaudat de mii de oameni, cari au năpădit stradele.

În Iași festivitățile asemenea au fost minunate, asemănându-se în mare parte cu procesiunea din București.

Mai amintim, că Academia română a ținut în 2 Iulie v. o ședință festivă în amintirea lui Ștefan-cel-Mare, la care a luat parte un număr public. Aici s'au rostit mai multe vorbiri frumoase. Președintele Academiei dl I. Kalinderu, a deschis ședința cu o frumoasă vorbire, zicînd între altele:

»Mare a fost și Mircea, care a pornit lupta contra cutropitorilor Turci și a purtat-o cu vrednicie. Mihaiu Viteazul, eare a căzut continuînd lupta aceasta, ne-a lăsat o moștenire de glorie. Ștefan însă mai fericit și poate și mai înțelept apărîndu-și țeara, neamul și legea, a fost un erou al creștinătății și al civilizațiunii, care atunci renăștea și ne-a arătat la toți drept ceea-ce sîntem împlinitori ai voinței lui Dumnezeu aici pe pămînt, cum zice marele nostru poet Alexandri«.

S'au mai ținut sărbări frumoase în Suceava (Bucovina), unde a fost scaunul domnesc al lui Ștefan-cel-Mare, apoi în deosebite orașe ale României.

Telegrama Papiei.

Din prilejul sărbătoririi memoriei lui Ștefan-cel-Mare, Papa Piu X. a trimis prin secretarul seu de stat, dlui Vladimir Ghica următoarea telegramă:

»Sf. Părinte ia parte la sărbarea, care comemorează pe marele D-voastră Erou național, Erou, pe care papa Sixtus IV l-a numit Atletul lui Christos și împarte din toată inima nobililor săi fii din România binecuvîntarea Sa apostolică, exprimîndu-și urarea pentru prosperarea glorioasei lor Patrii. Cardinalul *Merry del Vaal*«.

„Asta-i tatăl nostru“.

Era în Decembrie 1855, când după orînduirea ministerului din Viena se desgropară la mănăstirea Putnei moaștele lui Ștefan Vodă și ale întregii sale familii, cari odihnesc în acea biserică.

La desgroparea moaștelor fusese trimis Teoctist Blajevici, ca comisar duhovnicesc pe lângă alți trei — unul politic, altul sanitar și al treilea tehnic.

Încă se descoperise mormintele lui Bogdan, fiul lui Ștefan-cel-Mare, apoi a lui Ștefan-cel-tîner și multe alte, până ce în sfîrșit ajunseră la însuși mormîntul lui Ștefan-cel-Mare: săpat frumos și bine în marmură sură:

Șese picioare sub fața pămîntului, lovi întăiaș dată hârlețul în lespede de granit și lustruit a lui *Ștefan-Vodă-cel-Mare și Sfânt!*

Patru călugări și 4 mireni coborîră în sunetul tuturor clopotelor mănăstirii — dar' în tăcerea a toată suflarea omenească — în mormînt, răsurnînd greaua și marea lespede de pe el — ear' sub ea se zăriră după trei sute de ani... în adîncime de 2 stînjini îmbrăcat într'un pieptar lung, tunica de fir de aur și încă lucitor, cu mantaua de tron, aruncată pe partea de jos a trupului, fără sicriu pe 6 chingi late de fier... se zăreau zic moaștele celui pentru care însuși Papa dela Roma a poruncit, ca în toate bisericile din tîrgurile lumii să se facă ru-

sează Ileana, că m'am îrtălnit în ast'-seară cu Anuța. Ști-o pécatele Anuța, că zău așa mi de drag de stau să mor de dorul ei. Sînt om în vîrstă, dar' ea mă face să întineresc. Mă las oțîr aci jos până sosește Ileana (să culcă lângă un pîrete jos și cîntă):

Săracă muierea mea,
Că multe nu știe ea,
Ș'apoi de le-ar ști ea toate
Intre noi ar fi chiar moarte.
(adoarme).

Ileana (să scoală): Hm! Hm! A admirat.. Vai că multe știe! Ce drac!.. eu am crezut, că numai eu am ibovnic, dar'... și el are ibovnică... ba să mai vezi!.. noi amîndoi ne avem dragi, dar' amîndoi avem pe cineva mai drag. Numai căt... el de mine nu știe nimic. De-ar ști, că eu mă iubesc cu Ionu Petri 'mi-ar sucl gătul. Asta însă el nu o va ști nici-cînd... Până a ști el... am eu să 'mi răsbum asupra lui, dacă stă lucrul așa... Am să-i arăt, că ce pate bărbatul cu ibovnică! De cîudă n'am să-l iert! Voiu aprinde lampa ș'apoi merg să ved servitorul a adăpat vitele (Ileana aprinde lampa și merge afară).

Vasile (să scoală): Aha! asta-i apoi o minune! Afurisita de ea a fost în casă cînd am sosit eu... Noa! 'mi-am tăiat creanga de sub picior... m'am dat de gol... Nu face nimic, dacă ea m'a prins și eu am prins o. Ehe! Domnișorul Ionu Petri de aceea vine așa de des pe la noi!... cocoana să iubește cu el... Bine afurisită las', că o să-ți arăt eu ție, că 'ți-s bărbat! Nu o iert odată cu capu, zău nu.

Ileana (vine): Ce-i te-ai sculat? Ean' mai dormi un pic sau te duci la Anuța?

Vasile: Ce Anuța?

Ileana: Ce Anuța?! Ibovnica ta domnișorul, las' că-ți știu eu toate secretele tale (caută prin casă și vede lada deschisă). Vai dar' ce-i aici? (să uită în ladă). Vai, vai, vai, lada-i goală (plînge). Vai, unde-s hainele! (Vasile stă înmărmurit). Unde-s hainele hoțule? Numai tu 'mi-le ai furat și le-ai dus la ibovnică-ți! (plînge).

Vasile: Așa cocoană! 'Ți-a furat cineva hainele?! Nu plînge... Nu te face...

Mai bine zi, că le-ai vîndut să beai cu ibovnicu tău, cu Ionu Petri.

Ileana: Ionu Petri! Ce grăești?!

Vasile: Da, da Ionu Petri, coconiță! Gîndești, că eu nu știu de asta? (tare). Ai gîndit, că nu te oiu prinde mișea ce ești?! Tu cu bărbat și să ai ibovnic!!! Nu 'ți-e rușine, că odată te omor!

Ileana: Tu mă omor! Am să-ți arăt eu ție; te-oiu da pe mîna legii, că 'mi-ai furat hainele și le-ai dus la Anicuța. Hoțule!

Vasile: Cine-i hoț?... spune! Ah! Unde-i sîcurea... încă tu mă faci hoț. Afară din casa mea! (caută sîcurea).

Ileana: Vai, vai, ajutor! (vrea să fugă).

Vasile: Stai! (fuge și o prinde, o trîntește la pămînt). Am să te omor ș'apoi și eu 'mi-oiu face capătul!

Ileana: Vai! Ajutor!

Vasile: Tac! (dă cu sîcurea) Așa... acum... (Vasile o ia la fugă).

(Cortina cade).

găciune de mulțumire către Dumnezeu, pentru-că scăpase creștinătatea întregii Europe de ingenuncherea păgânilor Turci.

Teoctist Blajevici sta pe gânduri în fața mormântului descoperit, răzimat de un stîlp de marmoră și de sfială (emoțiune) nu putea vorbi un cuvânt.

Atunci se apropie un moșneag bătrân (Toader Nițu) din Putna în genunchi și plângând spre mormântul descoperit al lui Stefan-cel-Mare și Sfânt și uitându-se în el, zise încet și c'o jele sfâșietoare:

— *Săracii de noi, aista-i tatăl nostru!!*

Interpelări. În ședința dela 13 Iulie c. a dietei ungare deputatul Dobrei, dl Dr. Vlad a făcut două interpelații, întrebând pe ministrul, că pe ce basă vine directorul dela fabrică din Hunedoara să oprească pe lucrătorii a cânta românește, ca coriști.

»Are dl ministru știre de aceea, — a zis dl Dr. Vlad — că șeful fabricii de fer dela Hunedoara, a oprit, sub amenințarea lăpădării din lucru, pe acei lucrători cari făceau parte din corul român și nu le-a iertat să mai cânte nici în biserică? Dacă n'are știre de asta, aplicat e a porni numai decât cercetare?

»Ține dl ministru purtarea șefului fabricii de compatibilă cu libertatea personală, și dacă nu, aplicat e a pune capăt acestei restingeri nelegiuite a libertății personale și a porni cercetare disciplinară contra șefului fabricii?»

A doua interpelație a făcut-o cu privire la modul cum se face alegerea după fumuri în Ardeal, aducând dovezi, cum se calcă dispozițiile legii în privința aceasta.

Tisza, ca ministru, de interne, va răspunde în curând la aceste întrebări.

Darea de seamă a deputatului Dr. Vlad. Duminecă în 17 Iulie c. și-a ținut darea de seamă dl Dr. Aurel Vlad, deputatul Dobrei, înaintea alegătorilor sei. Dl Vlad, însoțit de mai mulți fruntași, a fost primit la gară de alegătorii sei, în frunte cu protopopul I. Morar. În vorbirea sa, domnul Dr. Vlad a descris stările politice dela noi arătând nedreptățile ce se fac. A amintit și, despre noul proiect de școale al lui Berzeviczy și a îndemnat pe alegători să fie strâns la olaltă.

După darea de seamă a dlui Vlad au mai ținut vorbiri și alți fruntași.

Împotriva proiectului lui Berzeviczy. În câteva foi trunțase rusești au apărut articoli, prin cari se atacă proiectul lui Berzeviczy, privitor la reforma învățământului popular, arătând, că rău fac Maghiarii voind să maghiarizeze cu sila popoarele nemaghiare.

Vremea.

În Europa vremea nu s'a schimbat. La noi vremea a fost senină și uscată; nopțile au fost cam recoroase. Ici-colea au suflat vânturi.

Profețire: Să poate aștepta vreme moroasă, cu schimbare neînsemnată în temperatură și ici-colea cu ploii furtunoase.

DIN LUME.

Din Macedonia.

Lângă Cumanovo a fost o ciocnire sângeroasă între o bandă de răsculați și miliție. Răsculații erau scutiți de stânci, astfel că din ei n'au căzut decât 5, pe când soldați au fost uciși peste 200.

În urma atentatelor de dinamită, despre cari am făcut amintire în nrul trecut, ambasadorii puterilor din Constantinopol au hotărît să ceară înmulțirea numărului oficerilor de gendarmi.

Englezii în Tibet.

Espediția engleză din Tibet înaintea spre capitala Lassa. Generalul Jouhousband a dat o proclamație către poporul din Tibet, în care între altele amenință cu pedepse aspre pe aceia, cari vor ataca trupele engleze.

Francia și China.

În provincia chineză Kvangsi, vecină cu Tonkingul stăpânit de Francezi, a izbucnit răscălă. La stăruința guvernului francez ocărmuirea Chinei a promis, că va lua măsurile de lipsă pentru sugrumarea răscălă și așa se va încunjuza conflictul, ce putea a se isca din pricina aceasta între Francia și China.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

Pe câmpul de războiu s'a dat o luptă mare la pasul Motien. Lupta s'a întâmplat noaptea în 16 spre 17 Iulie c. și a durat și în 17 l. c. ținând 15 ore. Lupta a fost sângeroasă. Rușii au fost în număr de 40 mii, Japonezii la 30 mii. Atacul l'au început Rușii, voind a împedeca înaintea oastei lui Kuroki spre Liaoiang, dar' au fost bătuți. Rușii au pierdut 2000 de oameni, Japonezii numai 300.

Dela Port Arthur nu sînt vești nouă. Să crede, că în curând Japonezii vor da asaltul general.

Eată unele știri mai nouă:

Londra, 19 Iulie c.

Din Tokio se telegrafează că Rușii au atențiunea asupra aripei drepte a lui Kuroki, care amenință dela nord Liaoiangul.

Cifu, 20 Iulie c.

Chinezi veniți în 14 l. c. pe o barcă din Port-Arthur spun, că Japonezii ar fi ocupat în 11 Iulie c. o fortăreață dela Port-Arthur. Rușii au făcut să explodeze mai multe mine, cari au ucis mai mulți Japonezi.

Tokio, 21 Iulie c.

Marșelul Kuroki raportează, că două diviziuni rusești au făcut un atac desperat asupra păsului Motien, dar' au fost respinși.

S.-Petersburg, 21 Iulie c.

Aripi dreaptă japoneză înaintea foarte repede. Nu se știe unde voiesc Japonezii să-și concentreze trupele.

Sanhalkvank, 21 Iulie c.

Japonezii au ocupat localitatea Taping-san, lângă Incau, unde se aflau 5000 de Ruși, din cari au căzut 200, Japonezii au fost 15 mii.

Lipsă de meseriași.

Sibiul, Iulie c.

Comuna noastră Sibiul e o comună curat românească, după conscripția oficială numără 1003 suflete, aparține cercului Seliște (comit. Sibiu, p. u. Seliște) și e situată între Seliște și Orlat,

la depărtare de câte 6 kilometri, ear' dela halta căii ferate Cacova 3 chlm. În comună avem peste 100 cară de boi și cai, dar' nu avem nici un covaci, nici rotar, care se direagă carăle, cari se strică mereu umblând pe plaiu de munte și drumuri rele.

În comună avem cam 100 cai și vre-o 40 boi de jug, cari toți trebuie potcoviți, un potcovar cu concesiune ar fi sigur de venite, fiindcă nu e altul.

În comuna noastră în fiecare an se clădesc case nouă sau se renoiesc, unde se cere o grămadă de măsurit, ba cei mai mulți s'au ambiționat a-și procura mobile nouă, fie vâpsite sau numai albe, dar' bine lucrate. Cam $\frac{1}{3}$ din locuitori se ocupă cu lemnărie de brad ș. a., unde măsurul respectiv ar avea la îndemână scânduri ș. a. Dar' noi nu avem nici un măsur în comună.

La noi se purtau mai de mult bărbății și femeile cu opinci, acum s'a introdus și la noi păpucăria, pe care o poartă în măsură mare și noi nu avem nici un păpucar, ba nici cărpaci.

De-o-camdată ne ajutăm așa, că cui îi trebuie covaci, rotar, potcovar, măsur, păpucar, trebuie să alerge la Seliște pentru toate nimicurile, ca și pentru lucru mai mare. Eu cred, că la noi ar putea trăi susnumiții meseriași în mod cinstit și cuvincios. Dacă m'ar învinui cineva, că n'am îndemnat tineretul dela noi la meserii, i-aș răspunde că de 20 de ani încoace de câte-ori 'mi-s'a dat ocașie, totdeauna i-am îndemnat, dar' fără succes. Neascultarea aceasta o vor plăti cu aceea, că vor fi siliți să-și petreacă vieța ca păstori de vite sau ca servitori.

Ca Român 'mi-am ținut de datoriță a face aceasta cunoscut meseriașilor români, cari vor să trăească pe cale cinstită, pînă nu vor ocupa aceste locuri alții de neam străin.

Abonamentul 450 (I. P.)

Avisuri.

— În atențiunea iubitorilor nostri cetitori. —

Facem cunoscut iubitorilor nostri cetitori, că acestia e numărul din urmă, ce se trimite acelorora din abonați, cari nu și-au renoit abonamentul pe a doua jumătate a anului curent. Ca să nu li-să întrerupă espedarea foaiei îi rugăm deci a se grăbi cu trimiterea prefului de abonament.

„Dar de Crăciun“. La întrebarea unora din iubitorii nostri cetitori, facem cunoscut, că la Crăciun vom scoate, ca adaos la „Foaia Poporului“ și totodată ca „Dar de Crăciun“ o frumoasă broșură, cuprinzând poesii populare, chiuituri, povești, glume etc. și sfaturi și lucruri folositoare; ea va fi împodobită cu chipuri.

„Darul de Crăciun“ îl vor primi gratis toți aceia, cari vor fi abonați pe jumătatea a doua (Iulie—Decembrie) a anului curent.

NUTREȚUL.

— In luarea aminte a economilor. —

Seceta, durere, încă tot durează. Soarele e ferbinte, arde totul și veștejește. Dacă ferbințele va mai ținea încă, va strica mult și cucuruzului și chiar și viilor. Nutrețul de fân în multe părți e nimic, fânețele și pășunile sunt arse și uscate.

Din pricina aceasta rugăm de nou pe iubii nostri economi a lua aminte bine, ce am scris în nrul trecut despre nutreț și cele ce vom scrie de aci înainte, și îi rugăm, că îndată ce va ploua să samene pe miriști nutrețuri măiestrite.

Afară de nutrețurile sau ierburile descrise în numărul trecut, mai sunt următoarele:

Hrișca (tătarca) se cultivă mai cu seamă pentru sămânța ei, dar' o putem folosi și ca nutreț, însă nu e bine să dăm multă vitelor, căci atunci capătă așa numita boală de hrișcă. Hrișca crește foarte iute. Dacă o sămânăm în Iulie (câl. nou) sau la începutul lui August, în Septembrie înflorește deja și atunci o cosim. Vitelor o dăm numai amestecată cu alte nutrețuri și în măsură mai mică.

Meiul (mălaiu mărunt) se dezvoltă iute și se poate folosi ca nutreț, deși se cultivă mai mult pentru sămânță. Se uscă mai greu, ca mohorul. Se seamănă în Iulie sau August. După sămânat grăpăm și tăvălugim. Se cosește, când e în spic. După ce se uscă cam greu, îl dăm ca nutreț verde; din prisos se poate face ciolomadă.

Sparga (sparanga) și mustarul alb asemenea ne dau nutreț, dar' prăsierea acestora la noi e mai anevoioasă.

Internatul de băieți din Blaj.

Direcțiunea internatului de băieți din Blaj face cunoscute condițiile de primire în internat, cari sunt următoarele:

Părinții cari voesc să-și așeze băieții pe an școl. 1904 în seminarul junimeii gr.-cat. dela gimnasul superior gr.-cat din Blaj, prin aceasta sunt avisați, că terminul concursului de primire (se primesc numai gimnaziști.) este 14 August st. n. a. c. Cererile de primire sunt a se adresa Prea veneratului Consistor metropolitan din Blaj și ce privește pe băieții, cari în an. școl. trecut, nu au fost elevi ai seminarului junimeii, au să fie instruite cu extras de botez, testimoniu despre anul școl. trecut și atestat vaccinare. In cerere părinții sau îngrijitorii au să-și însemne locuința și poșta ultimă cu acuratețe și să declare, că cunosc deplin toate condițiunile și se obligă a le împlini pe toate. Ca rezoluțiunile să se poată expeda francate, petenții sunt rugați să alăture marcele postale de lipsă.

Pentru elevi sunt a se plăti: 8 cor. ca taxă de înscriere, 250 cor. pentru cuartir, vîpt, luminat, spălat, încălzit și în cas de lipsă medic și medicină, 2 cor. taxă de scaldă, 6 cor, taxă pentru scrobitul rufelor, așa dar' cu totul 266 cor. la an, fără scrobît 260 cor. Taxa de înscriere de scaldă și de scrobîtul rufelor are să se plătească toată odată cu ocaziunea înscrierii, suma de 250 cor., în 2 respective 4 rate anticipative, astfel

că în 1 Septembrie cu ocaziunea prezentării sunt a se plăti cel puțin 76 cor., respective fără scrobît 70 cor.

In cas de 2 rate, rata primă va fi de 136 cor., și se va plăti în 1 Septembrie, a doua de 130 cor., și se va plăti în 1 Febr. în cas de 4 rate, rata primă va fi de 76 cor., și se va plăti în 1 Septembrie, a doua de 70 cor., și se va plăti în 15 Noembrie, rata a treia de 60 cor. și se va plăti în 1 Febr. rata a patra de 60 cor., și se va plăti 15 Aprilie. Sumele aceste sunt atât de mici, încât numai primindu le regnat și anticipative se poate atisface atâtor trebuințe, câte sînt cu susținerea și îngrijirea elevilor.

Elevii vor avea să aducă cu sine: carte de rugăciuni; 4 părechi de schimburi de pânză sau de giolgiu bune; cel puțin 4 batisete, 2 părechi de încălțăminte și cel puțin 4 părechi de ciorapi sau de obiele; 1 saltea (sac de pae) și 2 lipedee (cerceafuri) de pus pe saltea; 2 perini și 2 fețe de perini; 1 țol sau plapomă și 2 lipedee de plapomă; 2 lipedee albe de giolgiu pentru coperirea patului (de lână și colorate nu sînt bune, căci nu se poate ajunge la uniformitate) atâtea bilete albe de carton (formatul biletelor de vizită) câte bucăți de rufe, vestminte și încălțăminte au; 1 cuțit 1 furcuță, 1 lingură, 1 păhar și cel puțin 3 servete; 1 perie de vestminte și pentru încălțăminte; cel puțin 3 ștergere și 2 pieptini, unul des și unul rar. Pe rufe și vestminte trebuie cusut întreg numele și cel puțin litera inițială a numelui de botez. Rufe și vestmintele nelsemnate vor fi respinse.

Elevii se vor prezenta 1 Septembrie st. n. înaintea supriorității seminariale însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde aceștia vor plăti taxele de lipsă și vor da în samă obiectele și lucrurile elevilor și li-se va designa mobilierul destinat spre folosința elevilor.

Blaj, 12 Iulie 1904.

Emiliu Vicu,
rectorul seminarului junimeii
rom. gr.-cat. stud Blaj.

Producțiuni și petreceri.

In Riusadului.

Tinerimea română din Riusadului și jur a aranjat la 29 Iunie (în ziua de sft. Petru și Pavel) o petrecere poporală împreună cu o producțiune teatrală declamatorică cu următorul program:

»Otrava femeiască«, piesă teatrală într'un act de N. Țințariu, în care rolurile le-au interpretat următoarele persoane: Tiberiu Câmpian: Petru Stăngu; Lenuța soția sa: Mărioara Popoviciu; Dr. Luncan, medic; Ioan Marin; Bran, servitor: Alexandru Stelea.

Despre lene dialog de M. Drăgan; predată de trei fetițe din școala de repetiție; »Piatra din casă«, piesă teatrală într'un act de V. Alexandri, rolurile le au jucat următoarele persoane.

Căminarul Grigori Pilcia: Petru Stăngu; Nicu: Alexandru Stelea; cocoana Zamfira: Mărioara Poplăcenel; Marghiolița (fca ei) Eva Cimpaca; Leonil (vêrul Marghiolitei) Dumitru Popoviciu; Her Franț Birman, doctor: Ioan Marin; O țigancă: Mărgălina Vestemean; Un ficior N. Vestemean.

»Herscu Boccegiu« predată de Alex. Stelea.

Cu toate că inteligența din loc a mai delectat încă odată și adecă pentru primădată locuitorii acestei comune cu o petrecere

împreună cu teatru — cântări și declamări și a cărei rezultat a fost mulțumitor: dar' rezultatul obținut cu ocaziunea acesta a întrecut ori-ce așteptare, cea-ce s'a putut constata din aplausele continue ce au irupt nu numai la finea producțiunii, dar' totodată și în decursul ei, atât din partea țărâniei din loc și jur, cât și din partea numărului destul de considerabil de inteligenți români și străini.

La acest rezultat frumos a contribuit foarte mult prin zel și abnegațiune învățătoarea din loc Mărioara Poplăcenel, apoi învățătorul Dumitru Popoviciu din Sadu, cu binevoitorul concurs ce l-a dat pentru a se pregăti așa o petrecere frumoasă, totodată acest frumos rezultat se poate atribui și d-lui Petru Stăngu și Alexandru Stelea împreună cu parochul local și Ioan Căndea, care n'au întârziat a le da sprijinul și concursul binevoitor.

Nu se poate uita harnicul jude al acestei comune care observând piedicile puse pentru împedecarea acestei petreceri, grăbi a sprijini și materialmente aceasta întreprindere frumoasă.

Mare iscusință și desteritate a arătat în rolă »Otrava femeiască« atât Petru Stăngu, cât și Mărioara Popoviciu, predând în mod natural și cu destoinicie, asemenea s'a produs cu distingere Mărioara Poplăcenel care a avut rola cea mai grea (Zamfira din piatra din casă); cu mare haz s'a produs încă Alexandru Stelea în rolul lui Nicu și îndeosebi cu »Herscu Boccegiu« jucând în mod natural; Mai e de amintit Dumitru Popoviciu, în rolul »Leonil«, care a fost predat cu multă vioiciune, de asemenea s'a produs bine Ioan Marin în rolul ce l-a avut.

Venitul total a fost una sută șese cor. 20 bani, din care venitul curat de 38 coroane 60 bani s'a dat bisericii din loc.

Un participant.

In Copand.

Poporul român gr.-cat. din Copand (de lângă Turda), vîzând că biserica din loc e mică și nu mai corespunde cerințelor de astăzi, au înființat un fond pentru edificarea unui nou lăcaș al lui D-zeu Tinerimea încă a sărit în ajutorul poporenilor spre ajungerea acestui scop nobil și frumos și an de an aranjează petreceri, a cărora venit curat e destinat pentru sporirea fondului. Tinerimea română din Copand și jur a aranjat și anul acesta la sft. Petru o petrecere de vară, care a succes foarte bine, mulțumită comitetului aranjator în frunte cu dl Georgiu Pătăcean.

Dansul, care s'a început pe la 7 ore cu »Ardeleana«, a avut loc în un pavilion frumos împodobit cu frunziș și lampioane și a ținut până dimineața, când lângă o horă veselă, jucată la razele calde ale soarelui răsărit, s'a sfîrșit petrecerea. In pauză, pe la miezul nopții, oaspeții s'au adunat în localul școalei, unde s'au ținut mai multe toaste.

Petrecerea aceasta, cum zic, a avut un succes, care a întrecut așteptările. A asistat un public ales și numeros. Succesul material încă a fost îndestulitor; au intrat 200 cor. (între cari și suprasolviri), din care sumă subtrăgându-se speșele de 80 cor., au rămas 120 cor. venit curat. Mai amintesc la urmă încă, afară de dl Pătăcean, pe d-nii Murășan și Chiș, cari cu zel neobosit s'au îngrijit, ca publicul să se simtă cât mai bine și petrecerea să-i fie o amintire plăcută.

Glg.

PARTEA ECONOMICĂ.

SEKERIȘUL.

După rapoartele publicate de către ministrul de agricultură, secerișul grâului din estan va da cu 10 milioane măji metrice o recoltă mai slabă, ca cum a fost anul trecut. Anul acesta adecă se socotește recolta de grâu la 35 milioane măji metrice. Dar' noi credem că aceea va fi mai slabă, de oare ce sînt ținuturi întregi, în cari în urma secetei îndelungate, așa s'a sporit de tare tăciunele, încât o parte însemnată a spicelor, e atacată de acel parazit.

Afară de tăciune s'au mai sporit pe cele mai multe locuri și șoarecii de câmp într'un mod neobiceiuit, cari au rețezat ca cu secerea holdele, încă până-când acelea nici n'au fost ajuns la coacere. Cât vor mai strica și roadei aceea până-când bietul econom își va putea duce roada sa acasă?! În adevăr, că anul acesta trebuie să ne grăbim mai mult ca ori-și-când cu secerișul și căratul bucatelor din câmp acasă.

Dar' nu numai recolta de grâu, ci chiar și cea de fân e cât se poate de slabă pe unele locuri, așa încât abia se va putea aduna pe jumătate ca într'alți ani. Economii aceea, cari mai cultivă și plante de nutreț, tot se vor ajuta ei cumva, dar' aceea, cari toată nădejdea și o pun în strînsul fînului de pe fânețele naturale, se vor ajuta mai rău. S'avem noroc, ca să mai ploaie, ca să se mai facă și ceva otavă, căci la din contră lipsa nutrețului va fi și mai simțită la primăvară ca a bucatelor.

Intr'alți ani secerișul se aștepta cu mai mare dor și nerăbdare, ca în estan, de oare-ce economul își lega de acela cea mai mare nădejde. Anul acesta însă pe cele mai multe locuri, economul privește cu jale la locurile sale părjolate de soare, cari nu-i pot da culesul așteptat.

Dar' să nu ne perdem nădejdea, căci Dumnezeu poate să ne rînduiască în locul recoltei mai slăbuțe de grâu, o recoltă bogată de cucuruz, ci să ne

improspetăm și cu acest prilej recerintele acelea, pe cari trebuie să le săvîrșim la seceratul holdelor.

Grăunțele de grâu până-când ajung la coacere, trec prin mai multe perioade. Acestea sînt periodul grăunțului de lapte, care este atunci, când din grăunțul apăsător între degete curge o materie albă ca laptele; periodul de pîrgă este atunci, când grăunțul e moale, dar' dacă îl apeși între degete nu mai curge lapte din el; periodul coacerii e atunci, când grăunțul din spice așa s'a întărit, încât nu-l mai poți turti între degete, și în sfîrșit periodul grăunțului răscopt e atunci, când grăunțele din spice așa s'au întărit, încât abia le mai poți zdrobi cu dinții.

În periodul dintău paiul grăului e încă tot verde; în periodul al doilea de regulă e galben; în periodul al treilea e alb, ear' în periodul al patrulea de regulă se încârligă la vîrf și grăunțele stau rînjite și ieșite pe jumătate din pleava lor.

Seceratul grăului se începe de regulă în periodul al doilea, când adecă grăul e în pîrgă. A seceră tot grăul în starea aceasta nu prea e de recomandat, fiindcă grăunțele atunci prea seacă și astfel rămân mărunte și scăzute. De aceea în starea aceasta se seceră mai cu seamă grăul de vînzare și cel de mîncare.

Secerișul se continuă îndeobște în periodul al treilea, când adecă grăunțul e pe deplin copt și dacă nu se poate isprăvi în periodul acesta, se mai continuă și în periodul din urmă. În periodul acesta secerișul are cea scădere, că de o parte se scutură prea multe grăunțe, de altă parte pentru-că și legăturile făcute la legatul snopilor se rup prea tare cu deosebire în dricul căldurii. Grăul de sîmînță e bine ca să se seceră numai când grăunțul e deplin copt, adecă în periodul al treilea, fiindcă dacă se seceră în pîrgă, de regulă face prea mult tăciune.

Secerișul grăului și al celorlalte spicoase pe la noi se face de regulă cu secerea. Seceratul acesta e și cel mai bun pentru micul econom, fiindcă spicele se pot aduna mai bine în mînunchiu, ear' grăunțele nu se scutură

așa tare nici chiar atunci, când grăul e răscopt. Seceratul cu secerea se face mai de-o-potrivă, apoi e și mai ușor și mai cu spor. Acela se poate săvîrși tot așa de bine la șes, ca și pe coaste și gropi, sau fiind holda căzută. Prin seceratul cu secerea și snopii se pot face mai întocmiți totodată.

Dar' fiind timpul secerișului de regulă foarte scurt, apoi pe multe locuri mai fiind și lipsă de secerători, economii, cari au mai mult de secerat, au căutat să înlocuească și pe la noi secerarea prin coasă.

Cositul holdelor încă se poate face ușor și cu spor, dacă economul mai are și deprinderea de lipsă. Doi lucrători harnici de pildă, pot se cosască și să lege pe zi o holdă de aproape un juger catastral. Pe când cu secerea se recer de câte două ori atîta, de nu cumva încă și mai mulți. Dar' cositul acesta nu se poate face la toate holdele deopotrivă. La acelea de pildă, cari sînt căzute sau culcate, cositul se face ceva mai anevoie. Afară de aceste cositul holdelor mai are și aceea scădere, că fiind grăunțele răscoapte, se scutură prea multe pe jos, ba une-ori mai rămân și spice destule dînpă coasă.

Astfel de coase pentru cositul holdelor își poate face fiecare econom din coasa, cu care cosește iarba, fiindcă la aceea de regulă se mai adaugă numai o greblă scurtă cu câțiva colți mai lungi, care apoi se leagă de toporiștea aceleia, ca se poată aduna mai bine paieile tăiate. Cositul holdelor se poate face în două feluri: dacă holda e destul de mare și deasă, atunci brazdele se dau înlăuntru, ear' dacă aceea e mai mică și rară, atunci brazdele se dau în afară.

În economiile mai mari secerarea și coasa sînt înloucite prin mașinile de secerat, cari sînt de două feluri: unele cari taie și aruncă holda tăiată în mînunchii mai mari nelegați, altele cari aruncă snopul legat gata. Între acestea din urmă earăși acelea sînt mai bune, cari leagă snopul cu șpargă, ear' nu cu drot, fiindcă drotul ajungînd la îmblătît în paie, ușor poate să ajungă cu

VESELIA.

— Foia glumeată a „Foi Poporului”. —

„Calicul”

în congreșia comitatului Sibiu
— o vorbire cănească.

— Reproducere din „Calicul”. —

Cu prilejul desbaterii proiectului de statut despre darea de căni în adunarea din urmă a comitatului Sibiu, dl Ioan Popa, adv. și redactorul Foi umorostice „Calicul”, a ținut următoarea vorbire:

Domnilor! Nu știu de unde 'a venit porunca, ea să ne facem un statut pentru căni din comitatul nostru. Nici nu cred, că căni din comitatul nostru au cerut, ca și afacerile lor în acest comitat să se reguleze prin un statut.

Fapt e, că pentru căni din comitatul nostru, s'a făcut un statut, s'a tipărit — precum însuși statutul zice — în contul cănilor, și nouă ni s'a impus datoria să deliberăm azi asupra aceluia statut.

Domnilor! — Cetînd eu statutul cănilor comitatensi, am ajuns la convingerea, că în țeara asta a libertăților proverbiale, nici căni numai pot trăi liberi. În mania epidemică ce dominează la noi de a regula tot ce există în comitat prin statute, ca mîne ne vom pomeni, că un oare-care legislator comitatens ne face un statut, prin care păduchii pe părete, și alți păduchi comitatensi, să supun obligămîntului de a plăti dare, și proprietarii lor se îndatorează a-i ținea — ca și cum se propune pentru căni — legați în lanț.

Presupun domnilor, că toți ați cetit statutul cănilor din acest comitat. Ce impresiune a făcut cetirea statutului asupra dumnivoastră nu știu. Eu din parte-mi vă asigur, că asupra mea a făcut impresiunea confuziunii ridicate la a șeptea puțință a necapacității legislative.

Din motivele aceste domnilor eu în princip nu primesc statutul cănilor comitatensi.

În detaliu nu-l primesc pentru-că e codificat de legislatori, cărora le e frică de căni, și cred, că căni dala sate, din păduri, și dela

colibi singuratică de pe câmpuri, n'au altă chemare decît să latre la lună, și că asta o pot face și dacă permanent îi ții legați în lanț.

Domnilor! 'Mi-ar plăcea să ved pe legislatorii acestui statut ce ar face ei într'o colibă singuratică în pădure ori pe câmp, când lupii flămânzi le sar în curte, le mîncă oi, capre, porci, ear' dacă de aceste nu află destule ca să se sature, le mîncă cănele legat în lanț? Și știți domnilor ce ar face? După-ce lupii sătui s ar depărta, ei ar cere alte ismene!

Eu pe legislatorii, cari la masa verde fac statute pentru căni turmelor de oi dela munte, mai 'nainte 'i-aș obliga să facă cel puțin trei ani serviciu de cioban, ca să se convingă câți căni se recer la o turmă de 500 oi păzite în munte, ca să o poată apăra de lupi și urși, și câți pași este iertat unui căne ciobănesc dela munte, a se depărta fără pedeapsa provăzută în acest statut de turmă.

Domnilor! Mie mi a povestit un cioban de munte, că venind într'o zi seara cu turma la stână un căne din cei mai buni îi lipsea. Trei zile cănele n'a venit la stână. A patra

acelea în stomacul vitelor, unde poate să le pricinuiască pe lângă cele mai mari dureri, chiar și o moarte năpraznică.

Mașinile de secerat, cari nu leagă snopii, sânt mai simple și nu se strică așa ușor ca acelea, cari îi și leagă totodată. La o mașină de secerat, care nu leagă și snopii, se recer câte 14—20 lucrători pe zi, ear' la una care îi și leagă totodată se recer numai câte 10—12, cari totodată pot să adune și clăiască și snopii secerati. Cu mașina de secerat putându-se schimba și vitele de tras, se poate secera pe zi o holdă în mărime de 10 jugere castrale.

Rămâne, acum ca se mai arătam și timpul, în care trebuie să se facă secerisul. Seceratul grâului ca și uscatul fânului, trebuie să se facă pe timp frumos, căci făcându-se pe ploaie, când și holda e udă și ajungând umezala aceea la grăunți, acestea ușor pot se incolțească și crească, prin ceea-ce se perde atât bunătatea grăunțelor, cât și prețul acelor.

Roua nu e stricăcioasă secerișului, ear' pentru rescopt e chiar de recomandat, ca adăcă să se secere pe rouă, de oare-ce nu se scutură așa tare grăunțele, se recere însă ca mănunchii sau snopii secerati pe rouă să fie espuși cât de puțin la soare ca să se svinte și numai după aceea să se adune.

Holda secerată și legată în snopi se lasă în decursul zilei pe loc și numai spre seară sau dimineața pe rouă se clăiește. Snopii nu trebuie făcuți nici prea mari, de oare-ce atunci umblii prea greu cu ei la cărat și îmblătit, dar' nici prea mici, căci atunci se prea sporește și îngreunează lucrul secerărilor și la îmblătit, ci aceia, trebuie să aibă o mărime mijlocie. Clăitul snopilor, precum și clăile atât după formă cât și după numărul snopilor, cari se pun în ele, se fac în mai multe feluri.

În ținuturile muntoase și mai espuse vânturilor mari, clăile se mai fac și pe anumiți pari, ca să nu se răstoarne, ear' la șesuri se fac și fără de pari, punându-se snopii numai așa așezați în cruce unul pe altul. Clăile se fac de

regulă din câte 15—30 de snopi. Ele sânt de mare însemnătate, de oare-ce pe timpul acela cât stau în câmp, se uscă toată iarba și buruienile ajunse cu holda în snopi. Clăile se lasă pe câmp de regulă până când se uscă bine, apoi se cară în sat, unde se așează prin șuri sau stoguri, până când se îmblătesc. Atât căratul, cât și îmblătitul grâului trebuie să se facă numai pe timp frumos, de oare-ce pe timp ploios, pe lângă aceea, că se îngreunează lucrul, grâul mai poate chiar să și crească.

Ioan Georgescu.

Diferite boale ale pomilor.

Pomii roditori sufer și ei de diferite boale, așa între altele sânt: 1) tăciunele; 2) cangrena; 3) scurgerea gomei (cleiului); 4) îngălbenirea frunzelor și 5) sbârcirea sau încrețirea frunzelor.

1) Tăciunele este o boală pe care o capătă mărul și se cunoaște după aceea, că coaja mărului se înegrește ca și când ar fi fost arsă în foc.

Pomul capătă aceasta boală din multe cauze și anume: din cauza tăeturii unei ramuri și care tăetura nu s'a vindecat; din cauza schimbării prea repede a timpului dela cald la frig și din cauza prea multei umezeli, ceea-ce are loc atunci când sânt ploi prea multe și reci.

Când ramura unui pom a dobândit aceasta boală, trebuie tăiată îndată.

2) Cangrena este o boală, pe care o pot capăta merii și perii fie din cauză că pământul unde sânt plantați este prea gras, fie din cauză că pământul s'a îngrașat peste măsură cu gunoi proaspăt ori din cauză că pământul are prea multă umezeală.

Boala se cunoaște după aceea, că are forma unui mototol (gălcă) nodoros, ce crește pe trunchiul sau ramura pomului.

Când pomul a capătat această boală, tăiem motolca, ear' rana se unge cu cleiu de altoit ori cu baleză sau pământ lutos.

3) Scurgerea gomei (cleiului) este o boală pe care o capătă cireșii, vișinii, caișii, zarzării și mai rar prunii, fie din pricină că tăetura ramurilor nu s'a vindecat curând, fie din pricina pământului prea gras.

4) Îngălbenirea frunzelor, este o boală pe care o capătă pomii atunci când rădăcinile

sau numai virful lor au dat de un strat de pământ prea umed sau prea sărac.

5) Sbârcirea sau încrețirea frunzelor este o boală pe care o dobândesc cireșii și piersică tineri, atunci când se întâmplă ca zilele să fie prea călduroase, ear' noaptea prea răcoare; e bine ca foile sbârcite să se rupă, așa ca să rămână numai codița lor.

Ioan E. Mihăescu.

Rodirea și îmbunătățirea cucuruzului.

Una dintre cele mai răspândite sămănături, care servește la nutrirea omului și a celor mai multe animale de casă, este fără îndoială cucuruzul, care a fost adus din America și care s'a împământat acum și în lumea veche mai preste tot locul.

Îmbunătățirea cucuruzului se poate face în două feluri: prin alegere și corcire. Alegerea se poate face prin cultura unui soi ales de curuz cumpărat dintr'un ținut mai îndepărtat, ear' corcirea se face prin împrăștierea floarei dela spic sau prin rodire.

Este îndeobște cunoscut, că firele de cucuruz au câte două flori: una bărbătească, care este spicul și altă femească, care este chica sau pērul, care ese în pana de tuleu. Până când nu ese spicul cucuruzului și până când acesta nu înflorește, până atunci nu ese nici chica tuleului. Astfel este pe deplin constatat, că floarea din spic rodește pana din tuleu.

Dacă pe timpul înfloritului, se întâmplă se adieze un vânt cât de lin, atunci floarea spicului se împrăstie și rodește, nu numai propriul său fir sau pe cele din apropierea aceluia, ci încă chiar și pe cele dintr'o depărtare mai mare. Chiar și în cazul acela, când nu ar adia nici un vint pe timpul înfloritului, mulțimea de albine și alte insecte, cari se așează pe spic, duc pravul din floarea aceluia în depărtări foarte mari.

La sămănăturile spicoase, precum și la cânepă, floarea bărbătească cu cea femească este concrescută la un loc în spic și numai pravul provenit din acelea se împărechează, care pe timpul înfloritului se poate vedea, cum

zi, pascând turma în depărtare de câțiva kilometri de stână, a aflat cănele zăcând și păzind o oaie, care de boală nu se putea mișca din loc.

Trei zile fără mâncare și fără beaură, cănele perdat nu s'a mișcat de lângă oaia bolnavă — Vreți dumneavoastră domniilor sc puneți dare p'un atare căne, care cu atâta credință, flămând și setos, a păz'it avutul stăpânso?

Statutul ce-l desbatem scutește de dare numai câni, cari trag toba cea mare a bănzilor de musică militară și câni, cari în stațiunile de gendarmi fac studii pentru postul de detectiv, ori la aită facultate pentru postul de comisari de poliție. Merită domnilor numai acesti câni scutirea de dare? Nu! Eu pretind scutirea de dare a cânilor dela sate, dela colibile din păduri ori câmpuri, dela stâni, și a cânilor de vânat.

Puneți domnilor dări câte vă plac pe câni de lux din comitat. Obligați de pe mine pe stăpânii atăror câni să poarte însuși botnița prescrisă prin acest statut, nu îngreunați însă pe țărani, pe oieri etc. cu dări pentru câni, cari le păzesc averea.

Partea administrativă a satutului codificată depă mustre din Germania, unde ciobanii păzesc în frac turmele de oi, e pur și simplu o confuziune birocratică, care prin dispozițiuni draconice intenționează stîrpirea cânilor. Dacă și dumneavoastră urmăriți asemenea în atențiune, atunci eu vă dau sfatul: Învăluți statutul întreg în mămăligă și-l dați cânilor din comitat să-l mănca, și eu vă asigur că toți turbă și pe toți îi puteți trimite la institutul Pasteur din Budapesta.

Dacă domnilor, dumneavoastră primiți acest statut, atunci în fiecare comună trebuie să instituți un funcționar, care duce apă la câni ținuti zi și noapte în lanț. Vă trebuie în fiecare comună un perceptor de dare, un executor de dare, ș'un avocat, care face cânilor, cari nu se țin de statut, recourse etc.

Din motivele aceste domnilor eu propun: Trecerea la ordinea zilei preste acest statut, căci dacă-l primiți, toți câni din comitat, afară de porcii de căne, turbă!

STRIGĂTURI.

Culese de Păunaș.

Frunză verde ismă creață
Alaltă-ieri dimineață
Mă întâlnii cu o fecioară
Colo mai în jos de moară,
Mă dusei să o sărut
Ea mă trânti la pământ.

Frunză verde de dudău
Bădișor ca și al meu
Nu-i cât ține Dumnezeu,
Că-i diac, e și birău
Și îi tot în făgădău.

Bădișor cu pēr sucit
Șezi la noi dac'ai venit,
Că 'ți-oiu da vin și scoverzi
Și gurița cu ochi verzi.

Măi bădiță băiat prost
Tu aseară unde-ai fost?
— La troanca de-ai lăsat post?

se ridică acela ca o negură deasă deasupra holdelor, ear' de cumva întrăm și prin ele pe timpul numit, atunci pravul de floare se lipește chiar și de hainele noastre.

In modul acesta se întâmplă rodirea și chiar corcirea sau încrușișarea bucatelor. Se întâmplă de pildă, ca floarea bărbătească dintr'un fir de cucuruz american să cadă pe floarea femească a unui fir de cucuruz cincatin de-ale noastre și atunci îl face pe acesta de se corcește cu de acela. De aci ne putem explica foarte ușor pentru- ce s'a corcit așa de tare în timpul din urmă și cucuruzul nostru cu cel american, s'a corcit, pentru-că în brazdă cu noi, sau chiar într'o depărtare mai mare, a fost cucuruz american, din care apoi a fost împrăștiată floarea bărbătească până la al nostru.

Cu cât timpul când înfloresc bucatele este mai așezat și mai domol, cu atât apoi și rodirea sau legatul cucuruzului, cum se mai zice, se poate face cu mai multă isbândă, și din contră: cu cât acela este mai furtunos, vânturos sau rece, cu atât rămân mai multe fire sterpe. Ba, dacă pe timpul înfloritului de grâu bunăoară, timpul e prea umed și rece, grâul mai poate să producă și tăciune mult.

Îmbunătățirea cucuruzului se poate face mai cu isbândă prin alegere. Alegerea se face totdeauna din soiul acela, pe care voim să-l cultivăm. Dacă noi însine avem cucuruzul de lipsă pentru sămănat, atunci îl alegem cu prilejul sfărmitului din tullei cei mai mari și mai bine dezvoltati, din cari vârfurile și partea din jos, se sfărlesc la o parte, fiindcă au grăunțe ceva mai mărunte, ear' mijlocul care are grăunțele cele mai frumoase și mai bine dezvoltate, se alege anume pentru sămănat.

Dacă ne uităm cu băgare de seamă la firele de cucuruz crescute pe unul și același loc, vedem o mare deosebire. Vedem anume, că unele cresc și se dezvoltă mai repede, înfloresc, rodesc și se coc mai curând, pe când altele rămân înderept cu creșterea, rodirea și coacerea. Vedem, că unele fire de cucuruz fac câte doi și trei tullei pe

când altele fac numai câte unul, ear' câte unele rămân chiar sterpe. Aceasta provine parte dela însușirea și natura grăunțului sămănat, parte dela influințele climatice.

In timpul din urmă s'au făcut mai multe încercări pentru îmbunătățirea cucuruzului. Astfel s'a ales un loc cultivat cu cucuruz, din care înainte de cules, s'au însămnat prin desfacerea foilor de pe tullei, firele acelea, cari au produs câte două roduri sau tullei. Acestia apoi au fost puși de o parte cu prilejul culesului, așa ca să se poată păstra de sămăntă.

Tullei aleși din firele, cari au produs câte două roduri, au trebuit să fie amândoi bine dezvoltati, pentru-că la multa fire cu două roduri, unul rămâne de regulă mai amărit și pipernicit. Intr'un asemenea cas apoi e mai bine, ca să alegem tullei de sămăntă din firele cari produc numai câte un singur rod.

Unele fire de cucuruz produc chiar și câte trei și mai mulți tullei, cu deosebire la cucuruzul american, dar' aceia încă nu se dezvoltă toți deopotrivă. Cei din jos cari primesc mai întâiu nutremântul din fir, se dezvoltă mai bine, ca cei de vârf, cari primesc numai aceea ce rămâne dela cei dintâiu.

Dar' economul nu trebuie să se bucure prea mult de firele, cari produc mulți tullei, deoarece s'a constatat, că un tuleu bine dezvoltat poate să dea tot atâtea grăunțe, ca și doi sau trei dintre cei mai mici. Prin urmare trebuie să ne nisum într'acolo, ca să producem cât se poate mai multe grăunțe.

La îmbunătățirea cucuruzului, pe lângă sămăntă mai contribuie într'un mod binefăcător și pământul, care trebuie să fie bun și roditor, pentru-că în cazul contrar poate să fie sămănta aleasă din fire cu câte 10 tullei, totuși nu va produce decât un singur rod amărit.

Afară de aceste la îmbunătățirea cucuruzului mai contribuie foarte mult și săpatul și răritul la timp, precum și mersul timpului. Săpatul contribuie într'atâta, că dacă se face pe timp frumos buruiana se uscă îndată, ear' rădăcinilor li-se deschid mai cu prisos isvoarele de nutrire de pământ.

Răritul cucuruzului încă contribuie foarte mult la aceea, ca firele să producă câte un rod, câte două sau chiar și mai multe. Dacă rindurile și firele de cucuruz sunt prea dese, atunci de regulă nu rodesc așa bine, ca atunci când sunt mai rari. Da aceea vedem în câte o poeană fire cu mai multe roduri pe ele.

Umblarea timpului încă contribuie foarte mult în îmbunătățirea cucuruzului. Cu cât timpul e mai călduros, cu atât și lui îi priiește mai bine, și din contră: cu cât acela e mai umed și rece, cu atât îi priiește mai rău. Aceasta se poate vedea și de pe fața lui, deoarece când e cald se înegrește, ear' când e frig se îngălbinește.

Economul harnic trebuie să aibă totdeauna înaintea ochilor săi și cu privire la îmbunătățirea și alegerea cucuruzului său de sămăntă, proverbul bine cunoscut: »ce sămăni, aceea răsar«, — dacă voește să strângă toamna și din aceasta sămăntură roduri îmbelșugate.

Ioan Georgescu.

Știri economice, comerc., jurid., industr.

Opreliște. Ministrul de agricultură austriac a oprit din cauză de boală ducerea porcilor în Austria din mai multe părți ale Ungariei, dintre cari amintim: orașul Bistrița, cercul Iad din comitatul Bistrița-Năsăud, și cercul Vișeu din Maramureș!

Târg de hemeiu. Anul acesta se va ține la Sighișoara obicinuitul târg de hemeiu. Ministrul Tallian a lichidat pentru târg un ajutor de stat însămnat.

Împedecarea plutăritului. In urma secetei, ce băntuie, au săcat multe păraie, ear' riurile mari au așa de puțină apă, încât pe unele din ele s'a oprit plutăritul și plutitul de lemne. Astfel pe la Reghin stau pe țermii Murșului lemne în preț de mai multe milioane, neputându-se transporta din cauza apei mici a Murșului.

— Da cinat'ai bade bine?
— N'am cinat mândruță bine
C'a fost troanca lângă mine.

Răsai lună și te suie
Și îi mai fi badii soție
De-aici pân' la Orăștie,
Dela Orăștie în jos
Du-te bade sănătos
Ca un trandafir frumos.

Mă cutremur când gândesc
Cu puica că mă întâlnesc,
Două vorbe să-i vorbesc
Inima să-mi răcoresc.

Bun e locul de jucat
Ca mândra de sărutat,
Bun e locul de sărit
Ca mândra de învățat.

Uituiul frunză de peană
Ce mi mie de-Ardeleană,
Că la cap e zărnănată
La picioare împiedecată.

Rău-i Doamne-ntre străini
Ca desculț pe mărăcini,

Rău-i Doamne 'ntre dușmani
Ca desculți pe bolovani.

Vai mâncatu-'s de străini
Ca iarba de boi bătrâni,
Vai mâncatu-'s de dușmani
Ca iarba de boi bălani,
Vai mâncatu-'s de cățele
Ca iarba de vaci d'el' rele
Mâncatu-'s de strinatate
Ce iarba de vaci cu lapte.

Dragu-mi la fagădău
Cu mândruța vèru-mou,
Dragu-mi la crăsmă în deal
Cu mândruța ltuia.

Mă ducean în tîrg
Să vedea n să vînd,
Vacile plătesc
Mândra să iubesc.

Codrul e ule,
Ce e puțule,
Cu e pământ
Și mă i de ce plîng,

Cum focu să nu plîng eu
Când voinicii în fagădău
Tot ciocnesc păharele
Să iubesc cu mândrele.

Pasăre, pasăre vie
Tu îmi poți fi mărturie
Că umblu 'n țeară pustie!
Păsăruică, pasărea,
Sboară iute în țeara mea
Spune-i maichii-mea așa:
Să nu-mi poarte hainele
Să nu-mi vîndă cismele,
Să le ducă între hotare
Să le dee foc și pară.

Codrule, frunză rotundă
Slobozi-mă-otir la umbră.
— Eu voinice te-aș lăsa
Dar' ți mândra tinerea
Și-i face păcat cu ea,
Dă-te-acolo peste mână
Este o salcă mai bătrână
Și-ți dă umbră-o săptămână.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Iacobeni.

A fost un timp, și nu este chiar așa de mult, când Românul despre țările apusene auzea numai ca din poveste, că ar fi și țeara Prasilului și al Franțuzului, unde lumea este mai învățată, și mai iscusită ca la noi. Azi însă lucrurile s'au schimbat mult. Lipsa, năcasul și sărăcia nepustindu se asupra bietului român, la indemnăt de a-și părăsi vatra părintească, a-și lăsa părinții, soția, copiii și prietini și plin de jale și amar a-și lua frunza 'n buză, cum e zicala noastră, ducându se preste țări și mări, numai ca cu ajutorul vi-guroaselor lui brate să-și găsească norocul care l-a părăsit.

A trecut prin țările, auzite ca din poveste cu grabă mare, și le-a văzut. Nu prea a avut însă răgaz a se minuna în productul culturii apusenilor, căci e trudit și amărrit, gândindu-se la drumul lung ce l-a făcut, și totuși e încă departe, departe de tot, ostenitor și plin cu primejdii drumul, care duce la locul cu norocul. Dar' firea Românului răbduriu a învins lipsurile multe, năcazurile grele cari au venit asupra lui, nu s'a îngrozit nici de colosul de vapor, care în valurile neastimpărate ale mării e dus cu ușurința unei frunze, ci și-a continuat drumul, punându-și toată încrederea în ingerul său veghetor. ear' ruga fierbinte al bietului pribeag a fost ascultată de D-zeu, care l-a ferit de mari năcasuri și primejdii, ducându l în pace în America, în lumea cea nouă, unde se concentrează neamuri și popoare, numai și numai să poată afla aceea, ce acasă zadarnic a căutat.

Ritva de înaintare, dar' mai bine zis, lipsa, l-a indemnăt și pe unii dintre Români nostri, din comuna Iacobeni, de a-și părăsi vatra parintească, a-și părăsi tot ce au avut mai drag în comuna lor, și cu jale și amar să iă drumul spre America, în Babilonul timpului de azi, unde românul de multe ori prin semne trebuie să-și esplice voința sa, a cere și a ruga, decumva norocoasa întâmplare nu l-a adus în cale pe vr'un tâlmăciu, care să l facă mai multă ispravă. În aceasta amară străinătate se trudește și muncește din greu bietul nostru românăș, ne băgând în seamă primejdia ce-l poate ajunge într'un colos de fabrică, unde zeci de roți se învârtesc cu o suțală ametoare, și un pas greșit numai, îl poate costa prețul vieții, nu se cugetă el,

Frunză verde doi bujori
M'am iubit cu doi feciori,
Și maica m'a dibuit
Și de mână m'a luat
Și 'n temniță m'a băgat
Pe temniță-a pus lăcat.
Da lăcatu-i de inele
Cu lanțuguri de mărgele,
Mă uitaiu pe ferestută
Doar' voiu vedea vre-un bădiță,
Văzui fete și feciori
Toți frumoși ca și bujori.
Numai bădișoru meu
Cu cămașa nespălată
Cu chiea nepieptenată
Cu gura nesărutată.
Dac'am văzut că-i așa
Eu lăcatul l-am stricat,
Pe bădița l-am aflat
Cămașa cu l-am spălat,
Și chiea l-am pieptănat
Și gura l-am sărutat.

la primejdii, nu la lucrul greu ce-l are de isprăvit, ci e mulțumit dacă are ce să muncească, și nu e silit de a rătăci și el pe stradele cele lungi ale orașelor mari cu lunile, după cum va fi văzut pe mulți alți străini că și el, în lipsa de muncă triști și flămânzi târindu-se.

Nu e deci mirare, dacă Românul știe să fie cu recunoștință față cu darurile și ajutorul primit dela părintele ceresc, jefind din mult puținul cu care l-a înzestrat D zeu și pentru scopuri de binefacere și culturale. O dovadă destul de vie este și jertfa Românilor noștri aflători în America, cari la căldurosul apel al onoretului nostru paroch Valeriu Cosma, a binevoit de a contribui fiecare după putință, ajutorându-ne astfel sft. noastră biserică ortodoxă din loc. Eată cu numele pe acești binefăcători ai noștri:

Teofil Sas, 17 cor. 50 bani; Ioan Ro-boșan, 20 cor.; Amv. Buzea cu frații sei Ioan și Nicodim, 20 cor.; George Oțeța, Ioan Sas, câte 15 cor.; George Bernațiu, 10 cor.; Ioan Mesaroș, 12 cor. 50 bani; Ioan Voids, Nicolae Lațcu, câte 10 cor.; Teodor Piticiu, 15 cor.; George Mesaroș, Nicolae Giurgiu, Iacob Cozac, fiecare câte 10 cor, toți din comuna Iacobeni; Eroteiu Prescurea, 2 cor. 50 bani; Toma Căndea, 1 cor. 25 bani; Dumitru Nicula, Lazar Nicula, câte 2 cor. 50 bani; Ioan Gabor, 1 cor. 50 bani; George Bunea, Ioan Amus, Mateiu Lațcu, câte 1 cor. 25 bani; Pavel Nicula, 2 cor. 50 bani; Nicolae Chitean, 50 bani; S. Linz, Nicolae Câmpu, Pavel Cocoș, 1 cor. 25 bani, Ana Firio, 50 bani, toți din comuna Șulumberg; Ioan Solomon, Sighi-șoara, 1 cor. 25 bani; Zosim Lațcu, Netos, 2 cor. 50 bani; Ioan Stănilă, (Mag.) 1 cor.; Nic. Vasiliu, Hosman, 2 cor. 50 bani; Nic. Jugan, Todărița, St. Veber, Gyăkos, Gavril Berta, Alma, câte 1 cor. 25 bani; George Sas, Căudötelke, 50 bani; George Chidor, Găinar, 2 cor. 50 bani; Vasile Popa, Giulus, Ioan Popa, Giulus, câte 75 bani; Filon Coras, Custelnic, 1 cor.; Alex. Stanciu, Viștea de Jos, 1 cor. 25 bani; Vasile Cucarzan, Custelnic, 1 cor.; Dum. Flenchea, Ucea inf, 1 cor. 25 bani; Nagy Stefan, Varolea, 50 bani; Ioan Copani, Varolea, 75 bani; Nicodim Codrea, Drăguș, 1 cor. 25 bani; Dumitru Gabor, Aghișteni, St. Copani, Aghișteni, Mihail Pop, Kiskendö, câte 50 bani; Iosif Muntean, Șarș, 1 cor. 25 bani; Ioan Muntea, Sola, Nic. Radu, Frăua, câte 2 cor. 50 bani; Zachei Barb, Criș, Pavel Handa și soția Dumitra, Criș, 5 cor.; Ioan Fleșer, Ioan Satcu, Ioan Morar, câte 75 bani; D. Pod, 50 bani, toți din Veseud; Toader Coman, Mediaș, 50 bani; Sofia Coman, Mediaș, 1 cor.; Nicolae Popa, Beza, 2 cor. 50 bani; Mih. Bărbat, Sighișoara, 1 cor. 25 bani; Ioan Morar, Vărd, Tanase Hastea, Noul-săs, câte 1 cor. 50 bani; Ioan Curta, Chirpăr, 1 cor. 25 bani; Petru Cioran, Noul-român, 1 cor.; Tan. Treș, Noul român, 50 bani; Paul Volv, Michailă Schuff, din Iacobeni, Nicolae Orlandea, Ruja, câte 1 cor. 25 bani; Nicolae Bologa, Ruja, Dumitru Rarailă, Agnita, câte 1 cor.; Ioan Comșa, Agnita, Nicolae Bologa, Ruja, câte 50 bani; Ioan Bunea, Noul-rom, 1 cor. 25 bani; Petru Lanței, Sebeșul-săs., 75 bani; Simion Drăgan, Agnita, 1 cor. 25 bani; Nicolae Hațea, Vărd, Elisei Drăgan, Vărd, Ioan Morar, Dion Pop, Veseud, câte 50 bani; George Schenker, Șaeș, 2 cor. 50 bani; Sam. Armă, Călvaser, 1 cor.; Ioan Bărză, Agărbicium, Nicolae Blehu, Agnita, 50 bani; Ihe Suci, cor. 25 bani; Avisalon Barb, Criș, 1 cor. 25 bani; Figuli, Felmer, 2 cor. 50 bani; Vărd, 75 bani.

Deosebit merit cu rezultatul acestei frumoase colecte și-a câștigat consăteanul Teofil Sas, care în timp relativ scurt a întreprins colecta, trimițând oficiului parochial suma de 265 coroane.

Tuturor marinimoșilor contributori în numele parochienilor noștri le exprim și pe această cale sincere mulțumite, dorindu-le din inimă, ca bunul D zeu să le ajute întreprinderea grea a călătoriei lor, ca la timp, în pace, norocoși și mulțumiți să se reîntoarcă la casa părintească, ca încă mulți ani să poată fi spriginitori cauzelor noastre culturale.

Iacobeni, în 9 Iulie 1904.

Nicolae Lațcu,
epitrop I.

CRONICĂ.

DI VICTOR LAZĂR, care a fost mai mulți ani redactor la foaia noastră, aflăm cu plăcere că a fost numit din partea ministerului de culte și instrucțiune din București, director al școlii comerciale române din Salonic (Turcia). În legătură cu aceasta știre rugăm pe iubii noștri cetitori, cari ar avea afaceri private cu dănsul să l-și adreseze acolo și nu la redacția noastră, și asta începând din 1 Septembrie a. c. până atunci aflându-se în Constanța (România) unde a funcționat ca profesor al școlii evanghelice germane.

† Cehov. Vestitul scriitor rus, Cehov a murit zilele trecute, în vârstă de 44 ani. Antoniu Cehov a fost unul din cei mai cetiți scriitori ruși, ale cărui scrieri sunt traduse și cetite și în străinătate. El a fost medic în Moscva. După începerea războiului voia să meargă pe câmpul de războiu, dar' fiind bolnav, medicii nu l-au lăsat și l-au trimis la scaldă Weiler din Germania, unde a murit.

Stări triste în Bihor. Făcându-se statistica în vederea schimbării legii electorale, s'au adunat date și cu privire la starea științei de carte a locuitorilor. S'a constatat apoi între altele, că în Bihor sunt mai multe comune, unde nu știe scrie și ceti nici un om. Așa ș. p. în comuna Madarász, lângă Salonta, numai notarul știe scrie și ceti. Asemenea comune sunt și în munții bihoreni. Triste stări!

Constituția Rusiei. Din Petersburg se scrie că în curtea Țarului tot mai mult se ocupă cu planul de a da constituție Rusiei. Chiar și în cercurile nobilității sunt astfel de păreri. Mai mulți politicieni ruși au prezentat Țarului proiecte, privitoare la constituție, dintre cari proiectele prințului Volkonski și a generalului Kireiev au fost date unei comisii spre studiere.

Oficieri și lucrători. În Kraguievaț (Sărbia) din prilejul onomasticei regelui Petru I. a fost o luptă sângeroasă între oficieri și lucrători. Luptei au căzut jertfa mai mulți morți și vre o 200 de răniți. Dușmănia între oficieri și lucrători există mai de mult. În foaia lucrătorilor »Radnicke Novine» s'a scris, că oficerii lătesc imoralitatea. În presara onomasticea orașul a fost luminat și poporul s'a adunat înaintea hotelului Takova. Aici apoi de-odată s'a încins lupta între oficieri și lucrători. Lucrătorii aruncau cu pietri, ear' oficerii se apărau cu revolvere. Luptei a pus capăt comandantul garnisoanei, care a adunat oficerii și soldații în casarne.

Ministrul Tallán a făcut o călătorie prin Ardeal vizitând moșile statului și întocmirile de pe ele, apoi fabrici etc. Intre altele ministrul a fost la Turda, apoi la moșile cu coloniști dela Tritiu sup. Ludoș etc. Săptămăna trecută Joi a vizitat scălzile dela Ocna Sibiului, cari sunt proprietatea statului, apoi a mers la Făgăraș, trecând prin Sibiuiu și în fine a fost în Săcuime, la Seps-S-Georgiu, de unde a plecat către Orade.

† G. Ionescu-Glon, vestit scriitor român și profesor a murit în București Marți, sептэмăna trecută, în vârstă de 47 de ani.

Medic cercual. Zilele acestea s'a făcut alegerea de medic cercual în Voila, fiind ales, concurrentul Dr. Titu Perția, medic în Făgăraș. La câteva zile după alegerea din Voila s'a făcut alegerea de medic cercual în Vaida-vece, fiind și acolo ales Dr. Titu Perția.

Necrolog. Primită tristă știre despre repausarea lui Aurel P. Barcianu, editor și proprietar al revistei „Bunul Econom”, vicepresident al Reuniunii agricole din Orăștie, membru fondator al mai multor societăți culturale, care după scurte și grele suferințe a adormit în Domnul în Sibiu, Joi, în 14 Iulie a. c. în etate de 42 ani. Rămășițele pământești s'au așezat în cripta familiară din Rășinari, Sămbătă la 16 Iulie. Pe răposatul îl deplâng Elvira și Victor, ca fiică și fiu. Véd. Iustina Dr. N. Olariu n. P. Barcianu și Friederike Wieser, ca soacră. Elena I. Popovici născ. P. Barcianu, ca surori și alte numeroase rudeni.

Tren electric în Sibiu. În Sibiu se lucră de mai mult timp la facerea unui tren electric, care va pleca de la gară și va duce până în promenada de sub arini. El va fi pus în circulație pe la sfârșitul lunii acesteia. Prețul unui bilet va fi 10 bani.

Carte aprobată. Înaltul minister de culte și instrucțiune publică prin rezoluțiunea sa din 6 Iulie a. c. Nr. 2384 a aprobat pentru școlile cu limbă de propunere română manualul „Învățământ practic din Istoria naturală pentru școlile populare”, lucrat după cel mai nou plan ministerial cu ilustrațiuni numeroase, de Iuliu Vuia. Editura librăriei Ciurcu, Brașov, à 60 bani.

Din dieceasa de Lugos. „Unirea” scrie următoarele: Sămbăta trecută Ilustr. Sa și Episcop Vasile a mers la Folea unde avea să sfințească biserica. La gara din Voitec, a fost salutat în numele comit. Timș de probonotarul Ioanovich. La Folea mulțime de popor a luat parte la frumoasele sərbări, ascultând cu drag învățăturile date de bunul arhieru. Tot în ziua aceea a mers în viziție canonică dela Ghilad, la hotarul căreia îl aștepta un frumos banderiu. Luni a plecat spre Ciacova, unde i-s'a făcut o călduroasă primire, fiind așteptat la gară de o imensă mulțime. După amiază s'a dat banchet în onoarea dinstinsului prelat. Dela Ciacova a mers mai departe la Petromani spre a sfinți biserica radical restaurată. Și aci primirea, ce i-s'a făcut a fost una dintre celea mai splendide. Popor mult a grăbit la frumoasele festivități.

Nou omor politic în Rusia. Abia săptămânile trecute a fost ucis guvernatorul Finlandei, Bobricov și acum vine știrea despre un nou omor politic în Rusia. Anume în Anyelsakent a fost omorât cu un glonț de revolver viceguvernatorul din Ielisetopol, (provința Caucas), cu numele Andreiev.

Colera în Teheran. Am amintit, că în Persia bântuiește în mare măsură colera. După cum se scrie din Teheran, acolo mor pe zi de coleră câte 900 de oameni, așa că morții abia pot fi îngropați.

Focuri. În Ungaria au fost zilele aceste focuri mari în mai multe locuri, cari în seceta aceasta s'au lătit cu rezeziune, mistuind case și alte zidiri. Lângă Budapesta s'a aprins iarba uscată de pe livezi și a ars părjol. Mai mare foc a fost în comuna Bodony, (comit. Heves) care a ars aproape toată, împreună cu biserica, cu școala, casa parochială, și primăria. Au ars 242 case și 700 de edificii laterale. Mai toate mobilele, uneltele economice, hainele și bucatele locuitorilor s'au prefăcut în cenușe. Cinci oameni au ars în foc, 150 au primit arsuri grave. Paguba este cel puțin 1 milion coroane.

La fondurile „Reuniunii sodallor români din Sibiu” s'au făcut următoarele dăruii: Secretarul Reuniunii române agricole din comit. Sibiu, dl Vic. Tordășianu, în loc de cunună peritoare pe sicriul prietenului său Aurel P. Barcianu, fost membru fondator al numitei Reuniuni și membru ajutător al Reuniunii sodallor români din Sibiu, dăruiește fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiu suma de 10 coroane. La fondul de 20 bani, înteneiat cu scop de-acuira o casă cu hală de vânzare pentru meseriașii noștri, au dăruit parochul Ioan Budoiu din Câmpuri-Surdac (tr. Ilija), 2 cor.; Alexandru Sighiartău, paroch în Ciceu-Poieni, 1 cor.; d. soara Cornelia Ciceiu, învățătoare, în Sighișoara, Iacob Vintilă, paroch (Calvaser), fiecare câte 20 bani, Vic. Tordășianu, 10 bani. La fondul „Dr. D. P. Barcianu”, pentru ajutorarea sodallor lipsiți de lucru, parochul A. Sighiartău a dăruit 1 cor.

Lăcuste italiene. Zilele trecute fânatul capitlului din Eger (Ungaria) a fost doodată năpădit de mari roiuri de lăcuste italiene, cari în timp scurt l'au nimicit. S'a scos miștie pe fânat, ca să ucidă lăcustele.

Manevrele cele mari ale armatei noastre se vor ținea anul acesta în Boemia, în jurul localității Strakonit. La aceste manevre va fi de față și Majestatea Sa.

Fondurile din Blaj. Cu 31 Decembrie 1902 fondurile, fundațiunile și depozitele administrate de cassa centrală archidieceasană din Blaj au reprezentat în total suma de 8500 franci și 6 milioane 350 mii, 631 cor. și 57 bani, cu o sumă pasivă de 195 mii 496 cor. 53 bani. Intre depozite sunt multe de-ale parochiilor și tractelor protopopești. Dintre fonduri mai mari sunt: fondul Basilitan (284.945 cor. 68 b), Șulațan (1.016.943 cor. 79 b), clerului (1.481.778 cor. 19 b), viduo-orfanal (370.392 cor. 01 b), mitropolia (1.012.845 cor. 28 b.) etc.

Biblioteca „Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiuului”, s'a sporit cu broșura Nr. 12, intitulată: „Scurtă povățuire la stîrpirea șoarecilor de câmp”. Instrucțiunea stațiunii r. u. de stat entomologic. 10 bani exemplar. Sibiu, 1904 — Tiparul tipografiei Iosif Marschall. Din Biblioteca Reuniunii până de present au apărut: „Ținerea vitelor” de Eugen Brote, cor. —24. „Trifoilul” de Eugen Brote, cor. —24. „Prăsirea pămilor” de Demetriu Comșa, cor. —24. „Legea veterinară” de învățătorul M. Intean, cor. —80. „Însoțirile de credit” (Raiffaisen) de Aurel Brote, cor. 160. „Cartea stuparilor săteni” de Romul Simu, cor. —70. Statutele „Tovărășiiilor agricole”, cor. ——. Statutele „Însoțirilor de credit” (Raiffeisen), cor. ——. „Povețe pentru stîrpirea gândacilor de Maiu”, cor. —10. „Darea pe vinuri și favorurile (înlesnirile), ce le face legea în privința ei proprietarilor de vii”, cor. ——. „Povețe pentru apărarea împotriva gândacilor, cari sfredelesc mngurii”, cor. —10. „Scurtă povățuire la stîrpirea șoarecilor de câmp”, cor. —10. Toate cărțile de sus se pot procura dela comitetul central al Reuniunii agricole și dela toate librăriile din țeară.

Subscrisul are onoare a face cunoscut, că salonul său de clavier și harmoniu, din 1 Sept. a. c. încolo, nu se mai află în strada Urezului Nr. 11, ci în Piața-mare Nr. 14, în fostul edificiu al comandei de corp. Intrarea: strada Ambruster.

F. A. Kauffmann, Sibiu.

„Calicul”. A eșit Nr. 7 (1/14 Iulie c.) al veselnicei foi „Calicul” din Sibiu, cu un cuprins bogat și glumeț în poezie și prosă. La „Veselia” dăm din acest nr. apărarea cânilor în adunarea comitatensă din Sibiu, pentru a fi scutiți de dare.

Convocări. Reuniunea învățătorilor gr. cat. din archidiaconatul părților Sătmărene apart. diecesei Oradane își va ținea adunarea generală anuală la 9 August st. n. a. c. la 9 ore din zi, în comuna Nicopoiu, la care sunt invitați toți membrii.

Din programă amintim: Cetirea raportului anual al comitetului. — Alegerea comisiunilor și anume: a) comisiunea candidatoare b) pentru înscrierea membrilor noi; c) pentru primirea taxelor și ofrandelor; d) pentru scontrarea cassei; e) pentru criticarea propunerilor de proba; f) pentru cernerea propunerilor diverse. — Alegerea biroului central. — Impărțirea stipendiilor de 20 coroane — Defigerea locului și a timpului adunării generale procsime. — Raportul comisiunilor. — Cetirea disertațiilor aprobate prin comisiunea respectivă. — Impărțirea diplomelor la membrii noi. — Propuneri diverse, referitoare la înaintarea scopului reuniunii. — Propuneri practice. Carei-Mari, 30 Iunie 1904 Dr. Felician Bran, președinte; Ioan Irimiasiu, notar.

— Reuniunea învățătorilor gr. cat. „Mariana” din vicariatul Rodnei și protopopiatele Bistriței și Budacului-român își va ținea adunarea generală la 2 și 3 August a. c. st. n. în Sângeorgiul-român în sala școlii conf. gr. cat. (eventual în vre o localitate corăspunzătoare dela băi), la care adunare se invită cu toată stîmnia a lua parte atât d'nii membri, cât și on. public interesat de cauza învățământului.

Din program amintim: Esmiterea comisiunilor: — a) pentru verificarea protoco-lului, — b) pentru înscrierea de membrii noi și rapoartele lor. — Raportul anual despre activitatea reuniunii. — Raportul cassarului și pertractarea preliminarului de buget pro-1905. — Raportul comisiunii cenzurătoare. — Raportul comitetului asupra disertațiilor intrate ca operate de concurs și conferirea premiului scris. — Cetirea disertațiilor: a) Creșterea fetițelor, ce direcțiune este a să urmări în creșterea fetițelor în genere, și în specie, a fetițelor din acest ținut? b) Care sunt datinele rele ale poporului din acest ținut, și cari ar fi mijloacele mai corăspunzătoare pentru delăturarea acelor? c) Economia: lucrarea și cultivarea pământului, creșterea animalelor, pomăritul și stupăritul. Nă-săud la 14 Iuliu 1904. Presidiul reuniunii învățătorilor gr. cat. „Mariana”: Gerasim Domide, președinte; Clement Grivase, secretar. În 2 August seara, cu începutul dela 1/8 ore, corpul didactic amintit, aranjează o producțiune, urmată de petrecere cu dans, în favorul acestei reuniuni.

— Reuniunea învățătorilor români Sălăgeni în anul acesta își va ținea adunarea generală în ziua de 14 August st. n. în comuna Supurul-de-sus (Felső-Szopor). La aceasta adunare, pe lângă membrii ei ordinari pe cari îi deobligă datorința, a se presenta, sunt convocați toți frații colegi din toate părțile on. cler și inteligența română. Totodată se face cunoscut, că după usul din anii trecuți, în seara adunării se va aranja și o petrecere cu dans. Periceiu, 18 Iulie 1904. Vasilie Oltean, v. președintele reuniunii; Ioan Hendeanu, notar.

Pentru fiecare econoamă. Pentru spălarea obiectelor de lână, flanel, dantele, muselin, mănuși țesute, petele etc. se recomandă întrebuintarea boraxului împărătesc, fiindcă țesăturile rămân mai moi și colorile nu se atacă, de oare-ce boraxul împărătesc este mijlocul de curățire cel mai blând și totuși cel mai solid. 122 2—2

Farmacia C. Balassa garantează, că laptele de castraveți Balassa, veritabil englez, cu efect miraculos și pus în circulație prin aceasta farmacie, nu e stricacios feții. Numai odată, de probă se binevoiască st. noastre dame a-și procura laptele de crastaveți Balassa și atunci se vor convinge, că acest mijloc de înfrumusețare depărează numai decât piștii, petele de ficat, coși, sgrăbunțele și alte necurătenii ale feții și face față netedă, tinerescă, și proaspătă. O sticlă 2 cor. la aceasta: săpun de castraveți veritabil englez 1 cor. Pudră cor. 1.20. Se pot căpeta în ori care farmacie. Se ne păzim de imitații. 31 5—8

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan.

Tiparul „Tipografia” Iosif Marschall.

Silvestru Moldovan

Kaiser Borax

Macht die Haut zart und weiss

122 5-5

Moară de vapor se vinde.

O moară cu 2 pietri în stare bună, aflătoare în comuna Doștat (Hosszuteke) comitatul Albei-de-jos, se vinde cu preț redus; din voie liberă, fiindcă se desface tovarășia.

Cumpărătorii se se adreseze proprietarilor

Ilie Hociotă și Băila în Săliște (Szelestye) comitatul Sibiului. 164 4-4

Aloisiu Tenig,

croitor de vestimente bărbătești
Sibiu (Nagyszeben) Bahngasse 13,
preia pentru pregătire după măsură toate soiurile
de

Vestimente pentru băieți și copii.

Croitoră modernă și stare neeccepțională
se garantează 171 1-2

Reparaturi și toate lucrările ce cad
în aceasta branșă, se execută foarte solid și ieftin.

Mare atelier de fotografie

HERMANN REISCHNER,

Sibiu strada Cismădiei (Helfenergasse nr. 6),
(în fața hotelului „Imperatul Romanilor“)

Specialitate: Tablouri de copii, instantanee, de sport, precum și portrete
singulare.

Reproducțiuni

111 19-26

de platina până la mărimea naturală.

Fotografiază și afară de atelier.
Despărțământ special pentru pictură de portrete.

Atențiune!

Se aduce la cunoștință economilor noștri, că în apropierea Sibiului spre dealul Ocnii se află de vânzare din mână liberă o grădină în mărime de 9 jugere în 661 stâng. □, care e foarte potrivită pentru albinărit și prăsilă de porci etc., conținând peste 100 pomi nobili precum și mai multe sute de vișini și alte feluri de pomi. Detalii la

D. Sêrbu,
Strada Lungă nr. 11.

16 16-

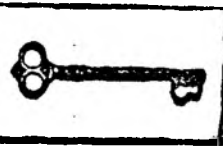
Săpunul Schicht

cu marca:

„cerb“ ————— ori ————— „cheie“

e cel mai bun, mai spornic și
prin urmare cel mai eficient săpun.
— Liber de substanțe sticacioase.

Se capătă pretutindenea!

La cumpărare se se observe, ca fiecare bucată de săpun să fie provăzută cu numele Schicht și cu una dintre marcele de sus.

156 5-6

Premiată în 1903 la expoziția industrială Sibiu, medalia de aur.
1903 la expoziția economică Bistrița și premiu, medalia de argint.

38 10-26

VICTOR HESS

fabrică de cumpene
Nagyszeben (Sibiu)
(Hongrie)

Referențe de prima ordine. ○ ○ ○
○ ○ ○ Liste cu prețuri gratuit.

Pentru scopuri de edificare.

Traverse ■ Fer în rude

■ Chel de fer (în păreți) ■

in tot felul de dimensiuni.

Impletituri de trestie pentru stucături

● Pappă asfalt pentru coperiș ●

Lespezi de izolat ■ Scânduri și lați

se află totdeauna în deposit, cu prețuri moderate

Andrei Rieger

Prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer, SIBIU.

124 10-10

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afacere de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 140 17-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curată sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda lui proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țevă, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculare femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezii).

Adresa: **Dr. PALÓCZ** medic de spital specialist
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 129 6—

Ocaziune rară!

Surprinzător de ieftin.

500 obiecte, de podoabă numai cu 3 Cor. 80. b.

Un orologiu de precisiune, splendid, aurit, cu mers regulat, cu garanță de 3 ani, împreună cu lanț potrivit, 1 cravată de mătășă pentru domni, modernă, 3 bucăți batiste de buzunar, 1 inel de domni drăgăstas cu peatră imitată, un splendid portmoneu de piele, 1 oglindă splendidă de buzunar pentru toaletă, 1 păr. butoni de manșete, 3 bumbi la piept, 3% aur-doublé, unelte de scris prima de nickel, 1 album drăgălaș de chipuri, cuprinzând 36 ilustrații cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame, elegant, parisian, (Novitate), 1 păr. de butoni de peatră brillant similă, foarte seducătoare, 3 obiecte de lux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte importante de corespondență și încă 400 buc diverse obiecte, neîncunjurate de lipsă în casă. **Toate în egalitate**, împreună cu orologiu, care singur e vrednic acești bani, **costă numai 3 Cor. 80 b.** Trimitere cu rambursă sau espedând banii înainte prin casa de export

S. Urbach, Cracovia (Krakan) 54/N.

Risicul e exclus, fiindcă ce nu convine se primește îndrept. 166 1--1

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, officei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutatea de respirat, lungoarei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 48 7—

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsapari. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandeze **Laxbonbons**, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellett).

Fő-uteza 35 sz.

Cine iubeste

o față delicată, curată fără pistrii o piele moale mlădioasă și un tein rosaceu?

Acela se se spele zilnic cu cunoscutul

Săpun de lapte de erin

medicinal al lui 65 18—26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 băieți)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E.
Bucata cu câte 80 bani se află la:

Farmacia la „Ursa“ } în Sibiu.

I. B. Misselbacher }

Parfumeria Meltzer, strada Cisnădiei.

Gustav Meltzer, strada Gușteritei nr. 25.

CAROL ARZ, strada Cisnădiei.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearin,

Piața-mare.

Suvenirul cel mai frumos

este un portret în ulei, fidel după natură, acare-l sau în proporție mărită în Platin negru, care se poate căpăta după o fotografie cât de mică (fie și veche) cu cea mai deplină garanță și esecufia cea mai bună, împreună cu cadrele și pe lângă prețul cel mai ieftin, în atelierul lui

Wilhelm Auerlich,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 53.

123 7—

Deposit de vâpseli, lac și firnis dela fabrică.

Frideric Homm

Sibiu, Weinanger Nr. 4.

Specialitate de lac de chichlibar pentru podine

Marca „Hermann“

un triumf al industriei de lac, vâpsală de podine, cea mai elegantă, mai durabilă și mai ieftină. 113 7—10

Vacs de economie pentru podine.

Vâpseli de oleiu

curate pe lângă garanță, frecate fin, se uscă iute, chiar și gata pentru a se folosi numai decât, cum și frecate virtos în dose patent și măsurate liber.

Glasură-Email de spălat „Numata“

(nu vâpsea de spirt de lac)

o coloritură practică și elegantă pentru industrie și meserii, cum și pentru toate obiectele în economia casnică, ca masă de spălat, mobile, uși, ferestri, pereți etc., în toate nuanțele de colorii.

Bronz de lac

cel mai bun pentru a auri ori-ce obiecte în economia casnică, în meserii și industrie. Ține pe deplin locul aurului în foită.

Vâpseli de pământ de minerale și chemice de tot felul, pentru toate scopurile industriale, veritabile în fineță și lucire.

Ulei-firnis de în chem.

curat pe lângă garanță, ulei de în fierț numai cu mijloace oxydate, liber de reșină și uleiuri streine.

Ulei de terpentin

rusec, austriac și american.

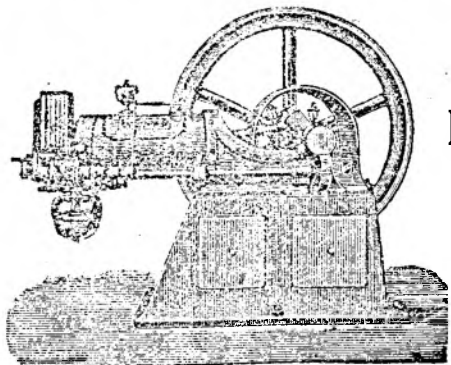
Deposit de toate soiurile de lacuri, oleiu și spirt, recunoscute de calitate escelentă pentru meserii și industrie

Cleiu de piele, oase și de flacon veritabil de Köln, în toate colorile, ieftin.

Lustru de lemn uscat în toate nuanțele de colorii.

Pensulă de păr de porc, de păr de vită, de păr, de pește, de viezure, pentru toate scopurile.

Mustre și liste de prețuri la dispoziție.

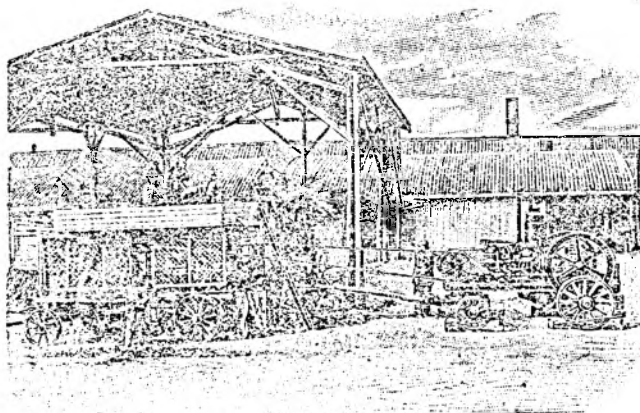

De însemnătate pentru morari și toate celelalte ramuri de industrie!
De însemnătate pentru proprietari și economi!
Locomobile de petroliu „OTTO“

cea mai ieftină și mai bună putere motrice pentru imblătire.

Fără mașinist și fără pericol de foc!!

Motor Original „OTTO“ de petroliu,

renumit pentru simplitatea sa, ieftinătatea cu care se poate mina, minarea ușoară, siguranță folosirei.

Langen & Wolf,

fabrică de motori de gaz, Budapesta VI. Váci-körút nr. 59.

Representanța pentru Ardeal:
Fabrica de mașini

Andrei Török

52 11—12 în Sibiu.

Acolo se pot vedea și motori și locomobile de sus în activitate.

Informațiuni, planuri și prelininare de prețuri se dau gratuit.

500 florini

plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. Pentru trimitere franco 48 cr. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turmului (Saggasse); ulița Ocnei 2. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. 5 16—

P. T.

Ne permitem prin aceasta a face cunoscut, că am rezolvat pe cale amicală legătura cu hala de vânzare a reuniunii economice și cu conducerea mai departe a agenturii noastre cercuale și principale în Sibiu, am încredințat cu 1 Iulie a. c. pe

Di Rudolf Hamrodi

(Piața-mare nr. 11 etagiul I)

și ne rugăm, ca încrederea dată în trecut așa de mare reuniunii noastre să binevoită a o transpune și asupra rolului nostru reprezentant, unde se vor rezolva toate întrebările și informațiile privitoare la afaceri de asigurare și să se execute real și culant ori ce comisuni.

Budapesta, 1 Iulie 1904

172 1-3

Prima reuniune ungară gen. de asigurare.

Preturi ieftine.**Friederic Homm,**

Sibiu. 111 10-10

Își recomandă depositul seu de

Lespezi-asfalt de izolat, cu petriș
Lespezi-asfalt de izolat, cu șgură
Lespezi-asfalt de izolat, cu dublu solide,
din rezidu de ulei de petrol, cu tustă

Mijlocul cel mai probat de a împedecca pentru totdeauna urcarea umezelei din pământ în ziduri.

Masă-asfalt de izolat, fluidă
Asfalt de pârte

pentru uscarea pârtețelor umezi.

Împletituri de trestie pentru tavani (steccătură).

Gips și ciment de portland

Văpseli de minerale pentru fațade rezistente
temperaturilor,

Carboilinum și pânză.

Papă de asfalt pentru coperiș, de diferite țări.

Service real.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol,
idroterapie rațională, cură de zăr și lapte

DORNA

in

Carpații Bucovinei,

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie.

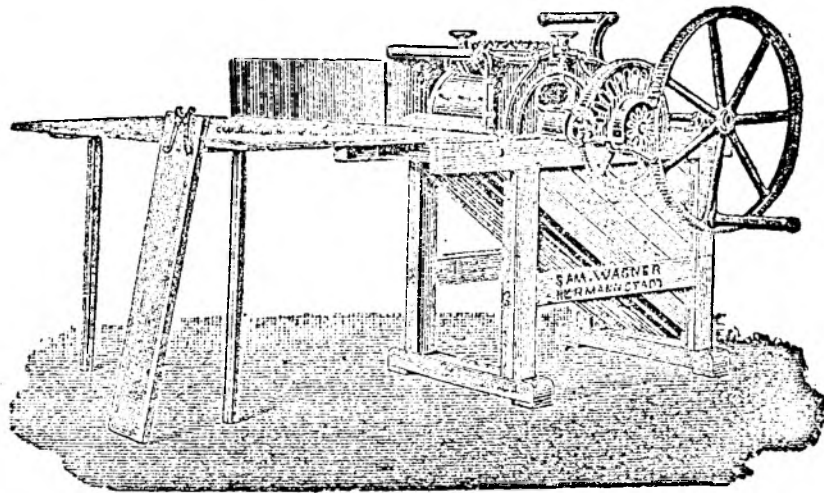
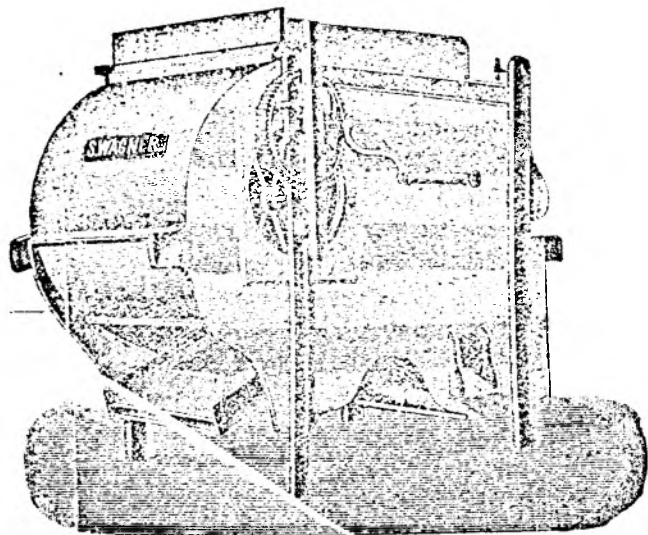
Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumînă electrică, cale pentru biciclete, concerte, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, cu cai și plute

Succese splendide la boale de nervi femelești și cele de inimă, la anemie arterioscleroasă și escadate. Prospekte gratis. La consultațiuni medicale răspunde medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 154 5-10

SAM. WAGNER

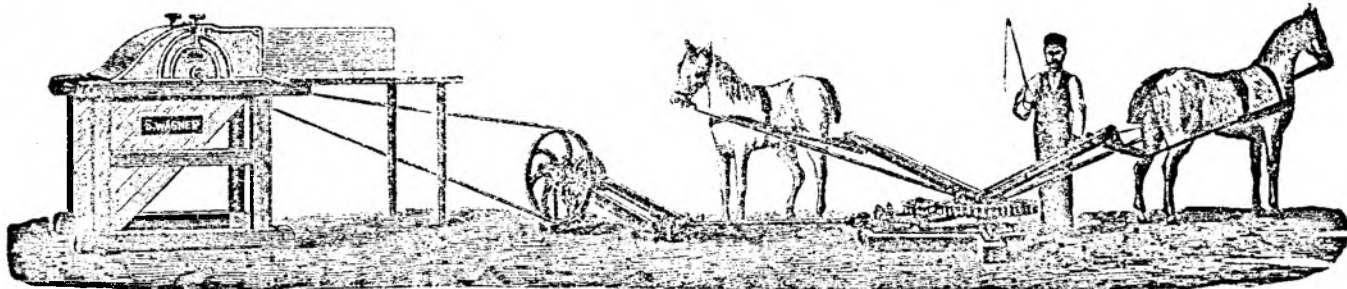
prima turnătorie de fer, fabrică de mașini și unelte agricole, atelier de mori și prăvălie de fer

SIBIU, Piața de fân nr. 1.

Cele mai bune și mai escelente

Mașini de treerat grâu cu mâna și cu manej, Mori de vânturat (Ciure) Trioruri, Greble de adunat fânul, sfârmător de ocouruz precum și altele mașini și unelte economice se liferează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată.

141 7-8

Cataloge la cerere gratis și franco.

De inchiriat

este o cărcimă în Sibiu, Târgul scândurilor (Bauholzplatz) nr. 4 sub numele la „Granadlr“.

Informațiuni la proprietarul în Bauholzplatz nr. 4. 170 2-2

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și esoperează **Imprumuturi pe pământuri și edificii**

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 6—10 ani.
La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la ofțeri credit simplu și fără garanți.
La dorință servim cu informațiune, rugând marcă pentru răspuns. 21 22—

„PECUNIA“

întreprindere de credit.
Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărat aparate p. îngrijirea bolnavilor.

Articli de gumi.

Pentru îngrijirea teintului
Crème-Hermania Pudră-Herm. Săpun-Hermania

Pentru îngrijirea părului

„Petrocolin“, apă de spălat capul

Manufactură fotografică

133 7—10 Pentru îngrijirea dinților.

Praf de dinți, perii, Apo de gură

Crème de dinți, Pasta

Pentru întrebuințarea casnică

Zăhar de vanilie. Prav pentru copt.

Parfumerie și săpunărie.

Drogheria „Morscher“,

Sibiu, Hermannstadt, N.-Szeben,
Strada Cisnădiei nr. 34.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de primăvară și vară

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru **pardisuri** și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecționate în atelierul meu imi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți
În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 59 11—

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din Piața-mică nr. 2, tot în Piața-mică nr. 11

in dosul păpușarilor.

De oare-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin, mă află în plăcută poziție a pute servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă *Dumnezeu îmi va ajuta* — în cel mai scurt timp să-mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum *bumbac, pâr, lănică, articlu, țesături*, mai multe soiuri de *pânză*, cum și *cârpe de pâr*, etc.

Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în *cămeși de chiffon, creton, Oxford și Trico*, apoi *ismene, gulere, manchete, cravate, cuverture de lână și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămeși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergaluri, barcheturi, stoffe de pâr*, și toate căptușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o mii aici neamintiți articli. O mică probă ajunge ca să se convingă ori-cine despre estinătatea și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Cu toată stima

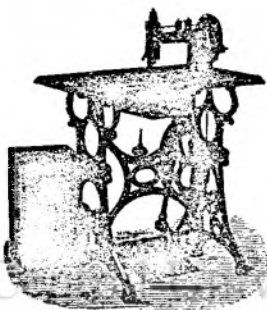
Aurel Popescu.

89 14—

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 8 29—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seider & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

107 17—

—* întemeiată la anul 1868 *—

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiune, edificii de orice fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 95.727.010 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3.249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2.920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

In atențiune!

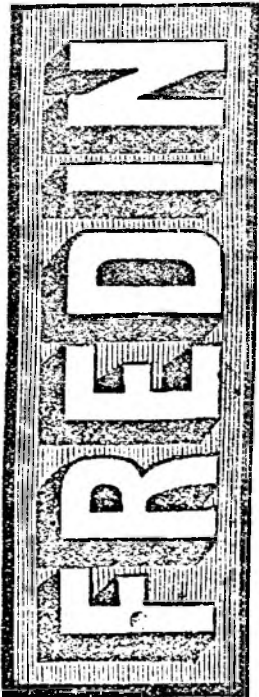
Pentru cumpărare și vânzare de juvaere și anticități (lucruri vechi) de ori-ce soi, pe lângă asigurarea de serviciu solid, se recomandă

162 5-6

Grünblatt Benő,
Strada Oanei, nr. 3.

Tot acolo se cumpără și avisuri de amanet cu prețurile cele mai mari.

Cereți numai

de-al lui

Selle & Kary's

cel mai bun mijloc de curățit pentru ori-ce încălțăminte fine

Galbin și negru

Cu deosebire e de recomandat pentru ghete boxcalf, oscarica, chevreaux, și de lak.

Viens, XII/1. 25 17-20

George Schenker & Fiu
Fabrică de spirt și deposit liber de spirt
Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96% Spirtrafinade, pr. 10.000 Lt. % Cor. 1.50

ff. 93% Spirt crud. , , , , , , , , , , , 1.48

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicnuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră > 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau raffinate este de dat ca arvonă pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.— 112 33-52

☛ Ieftin și aduce fructe bogate! ☛

● Pentru economi și crescători de vite. ●

— Recunoscut de cel mai bun —

dres de nutreț

pentu toate animalele și galițele este
dresul de nutreț din Sebeșul-săs. Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendite. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela espozitiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Număroase scrisori de recunoștință. 95 32-52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VII. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet 1/4 chlgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/4 chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi ca atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

La fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

☛ Instalare de lumină Atycelen. ☛

Gustav Meess,

24 2-

fabrică de casse în Sibiu,

strada Popădeni-nou Nr. 2.